

SÂNZIANA ȘI PEPELEA

FEERIE NAȚIONALĂ ÎN 5 ACTE

PERSONAJELE

PAPURĂ-ÎMPĂRAT
SÂNZIANA, fata lui PEPELEA
PÂRLEA-VODĂ
LĂCUSTĂ-VODĂ
PĂCALĂ
TÂNDALĂ
BABA RADA
ZMEUL
ZÂNA-LACULUI
ZÂNA-CODRULUI
STATU-PALMĂ-BARBĂ-COT
IARNA
CRIVĂȚUL
ZORILĂ
MURGILĂ
DASCĂLUL MACOVEI
TOMA
MĂRICA
SAFTA
CRAINICUL LUI PAPURĂ
STOLNICUL LUI LĂCUSTĂ
PAHARNICUL LUI PÂRLEA
UN GENIU
AL DOILEA GENIU
UN URS ALB
O PASĂRE MĂIASTRĂ
POPOR, OSTAȘI, ȚĂRANI, ȚĂRANCE

ACTUL I

Teatrul reprezintă o câmpie arsă de soare, în fund o pădure, în stânga o căsuță între copaci uscați, în dreapta, spre fund, un lac.

SCENA I

DASCĂLUL MACOVEI, TOMA, MĂRICA, SAFTA, ȚĂRANI, ȚĂRANCE, PEPELEA (doarme sub copaci lângă căruță)

COR Ce secetă, ce foc!
Amar și vai de noi!
Avem lipsă de ploi
Și lipsă de noroc.
(bis)

SAFT A (arătând pe Toma)
Ce-a fost verde s-a uscat,
Ca și bietul meu bărbat!

TOMA (arătând pe Safta)
Ce-a-nflorit s-a scuturat,
Ca nevasta mea din sat.

COR Ce secetă, ce foc!
Amar și vai de noi!
Avem lipsă de ploi
Și lipsă de noroc.
(bis)

MACOVEI: Uff!... de când trăiesc eu, dascălul Macovei, și slavă Domnului!... trăiesc de când câinii purtau colaci în coadă... încă așa arșiță n-am apucat; să juri că ne găsim în țara lui Pârlea-Vodă.

TOMA: Dar cum e țara aceea, jupâne dascăle?...

MACOVEI: O țară unde-i așa de cald tot anul, că găinile fac ouă răscoapte.

TOMA: He! He! gogonată o mai spuseși, jupâne.

MACOVEI: Tomo!... ești necredincios, o știe lumea-ntreagă... dar prost, de când?

TOMA: Apoi dă, jupâne, eu nu-s cărturar ca d-neta, care știi Alexan- dria pe de rost și care ai umblat pe unde ș-a-nțărcat dracul copiii.

MĂRICA: Așa-i; jupânul Macovei, bărbatul meu, cunoaște și-Afga- tanghelescu.

MACOVEI: Tronc, Mărico!... ai sclintit-o, fata mea, vrei să zici Afgatanghelul!... Da, oameni buni, știu multe, de toate... nu că mă laud... căci am fost prin țara căpcăunilor și prin țara năucilor... unde oamenii pătimesc de boala politicii.

TOMA: Dar ce boală o mai fi ș-aceea?

MACOVEI: Boală de balamuc, care seacă toate simțirile și-nvrăjbește frați cu frați.

TOMA: Fie lor acolo!..

MACOVEI: Ș-am mai fost, oameni buni, pe la Sfânta Vineri, pe la Sfânta Joi, pe la Sf. Mercuri, unde m-am întâlnit cu Statu-Palmă- Barbă-Cot, cel care fuge călare pe un iepure șchiop și doarme într-un vârf de plop.

TOMA: He! He! asta e și mai gogonată, și mare, cât... cât...

MACOVEI: Cât prostia ta.

TOȚI: Ha! ha! ha! te-a păcălit, Tomo!

MĂRICA (râzând): Cred și eu că l-a păcălit, dacă jupân Macovei, bărbatul meu, știe și cerul din toacă... asta... toaca din cer.

MACOVEI: Tronc, Mărico, iar ai sclintit-o, sufletele. Ș-am mai fost, oameni buni, pe la curtea lui Lăcustă-Vodă.

TOȚI: Lăcustă-Vodă?

MACOVEI: Da! Ce? n-ați auzit de el?... un domn mare, cu oaste mare...și cu stomac și mai mare... El mănâncă, mănâncă, de cum se trezește pân' ce adoarme, și tot nu se mai satură, vecinic flămând și slab.

TOMA: Ș-o fi mâncând și comândul; dar poporul lui?...

MACOVEI: Sărmanul! e și mai slab și mai flămând decât dânsul.

TOMA: Halal de el!... Vrea să zică, tot mai bine la noi, în țara lui Papură-Împărat, deși se spune că împăratul nostru e cam șovăi, șovăi...ca numele lui.

MACOVEI: Tacă-ți gura, lehăule!... nu te-atinge de mai-marele tău; împăratul nostru e om cu chibzuială și are doi sftnici mari, pe Păcală și pe Tândală. Unul îl sfătuiește într-un fel, altul într-alt fel, și augustatea sa se tot clatină între-amândoi.

TOMA: Ca PAPURĂ după vânt.

MACOVEI: Ei! Ș-apoi!... Clatine-se PAPURĂ, broaștele să hălădu- iască... nu-i așa?...

TOȚI: Așa, așa, jupâne.

MĂRICA: Cică, pe când trăia împărăteasa, ea cânta cucurigu-n casă?

MACOVEI: Ce-ai spus?

MĂRICA: Ș-acum, se zice că-l poartă de nas fata lui, domnița Sânziana?

MACOVEI: O fi!... că-i bună și frumoasă.

MĂRICA: Frumoasă, ce-i drept, pe dânsa poți căta, dar pe soare ba, asta... pe soare...

MACOVEI: Destul; iar ai sclintit-o, Mărico dragă; dar noi stăm de vorbă și ziua trece.

TOMA: Și soarele ne prăjește.

ȚĂRANII: Și sămănăturile pier.

ȚĂRANCELE (văitându-se): Pier, pier, păcatele noastre! Ce-o să deve- nim?... O să ne moară copiii de foame!

MACOVEI: Tacă-vă ciocul, gaițelor!... decât ați urla, mai bine v-ați apuca să faceți descântece de ploaie.

MĂRICA: Că doar noi nu suntem vrăjitoare ca Baba Rada, din căsuța aceea... Numai ea știe să facă vrăji și să tragă-n bobi, și să descânte de dragoste cu ulcica, și să dezlege norii...

MACOVEI: Da de unde știi, jupâneasă, că Baba Rada descântă de dragoste cu ulcica? Nu cumva...

MĂRICA: Ferească Dumnezeu, bărbate, nu se află! dar toată lu- mea știe că Baba Rada citește și-n stele... și-i carte de tobă, asta... tobă de carte.

MACOVEI: Tronc, Mărică!... Oameni buni, hai să ne mai sfătuim cu părintele Pricochi și să-l rugăm să mai iasă cu icoanele.

TOȚI: Hai! hai! (Repetă corul și iese prin dreapta.)

PEPELEA (trezindu-se): A!... bun somn am tras!... și frumos vis am făcut!... Eu, Pepelea, băiat sărac, fără tată, fără mamă, venit în locurile acestea din Țara Românească, părea că mă-nsurasem cu fata împăratului, după ce o scăpasem din ghearele unui zmeu, care-o răpise din palatul tătâne-său. Greu m-am luptat prin somn... dar i-am venit eu de hac zmeului.

ARIE

Frumoasă Sânziană,

Copiliță Cosânzeană,

Răpită-era d-un zmeu!

Am dat pe el năvală

Și, cu viteaza-mi pală,

Ucisu-l-am chiar eu.

Iar fata, în uimire,

Mi-a dat a sa iubire,

În schimb pe dorul meu.

Aș! vorbă să fie... împăratul a trimis crainici în tuspatru părți ale lumii, ca să dea știre crailor și împăraților că acel din ei care va plăcea Sânzianei îl va lua de ginere; și-i va da zestre jumătate de împărăție... Ce mai trebuie zestre?... Eu m-aș mulțumi numai cu fata, pre legea mea.

SCENA II

PEPELEA, BABA RADA

(ea stă pe pragul ușii, sprijinită pe o cârjă, îi gârbovită și zdrențuroasă, cu plete albe)

BABA RADA (auzindu-l, în parte): Auzi pușchiul, pe unde-i bat gândurile... chelului îi trebuie tichie de mărgăritar. (Tare.) Pepeleo...

PEPELEA: E!... Iaca și Baba Rada... vino colea, mătușică, am să-ți spun un vis d-ale poznașe.

BABA RADA: Nu pot, dragul mătușei; că-s oloagă de-o cârjă.

PEPELEA: Oloagă de-o cârjă?...

BABA RADA: De-abia-mi port tinerețile, cu ajutorul cârjelor... și mi s-a frânt una astă-noapte.

PEPELEA: Se vede că încălecaseși pe ea, ca să mergi la nunta lui Statu-Palmă.

BABA RADA: Ba am alungat o pisică neagră care se băgase pe coș la oala cu smântână.

PEPELEA: O fi fost duhul necurat?

BABA RADA: Ucigă-l toaca!... Când am lovit-o cu cârja, a scos foc pe ochi; și cârja s-a făcut numai țânduri în mâna mea... bunătate de cârjă... mi-o dedese chiar Strâmbă-Lemne, acu o sută de ani.

PEPELEA: Strâmbă-Lemne?... Alei!... dar de când ești pe lume, mătușică?...

BABA RADA: Eu?... Ascultă:

ARIE

I

Eu sunt de când în astă lume
Românul încă n-avea nume;
De când Carpații cei măreți
Erau ca niște bureți;
De când lupii la noi
Erau păstori de oi
Și urșii cu cimpoi
Mânau cirezi de boi.

II

Eu sunt de când pe mândrul soare
Nu erau pete arzătoare;
De când un purice ușor
Purta potcoavă la picior,
Potcoavă grea de fier
Cu care sărea-n cer,
Ș-apoi din cer venea
Și barba mi-o ciupea.

Pe atunci eram tânără, frumoasă... eram zână... dar m-a scos din minte Făt-Frumos... și mi-am pierdut darul.

PEPELEA: În adevăr, că ești cam schimbată la față.

BABA RADA: He! He!... Vremea vremuește, fețele se zbârcesc, bălămalele slăbesc și în locul puricilor sprinteni au ieșit pe lume alte jigăanii, care sar din gunoi... și cu-o săritură ajung... sus... sus... sus.

PEPELEA: Hei!... că nu sunt și eu o jiganie din soiul lor.

BABA RADA: Și ce-ai face, măi băiete?...

PEPELEA: Aș zbura tocmai lângă fata împăratului.

BABA RADA: (îl trage de urechi): Ți-e dragă!... Hai?...
PEPELEA: Ca ochii din cap.
BABA RADA: Dar tu ei?...
PEPELEA: Și ea mie, vorba țiganului.
BABA RADA: Ei, știi una?... Pepeleo, hai cu mine în pădure, să-mi durezi o cârjă nouă de alun... Și eu voi culege flori de năvalnic, ca să-ți fac o scăldătoare de dragoste.
PEPELEA: Și crezi că Sânziana m-a îndrăgi, dacă m-oi scălda?...
BABA RADA: De ce nu?
PEPELEA: Oare?... Hai la pădure, mătușică... Hai la pădure... (O ia de braț și pleacă în fugă.)
BABA RADA: Încet, încet... vai de mine... parcă te-au umflat rusaliile.
PEPELEA: M-au umflat... hai... nu pot sta pe loc... mi s-au aprins călcăiele...
BABA RADA (sare-ntr-un picior): Încet, încet, nebunule, cad, ține-mă, încet, vai de mine! (Ies amândoi și intră în pădure.)

SCENA III

LĂCUSTĂ - V ODĂ, STOLNICUL, SE R VITORI și OS T AȘI (sub costum de lăcuste)
STOLNICUL (vine alergând și purtând un steag pe care e bro- dată o lăcustă): Plecați-vă, închinați-vă, că vine măria-sa Lăcustă-Vodă... iaca, nu-i nimeni? nu face nimica, eu să-mi fac meseria mea. (Strigând.) Plecați-vă, închinați-vă...
(Stolnicul intră cu servitori care poartă merinde.)

COR (de lăcuste)
Trece-aci Lăcustă-Vodă,
Dintre domni cel mai flămând.
Să-i întindem masă mare,
Chiar în drum, cât mai curând.

(Așează merindele pe-o masă în dreapta, blide cu mâncări, garafe și potire.)

STOLNICUL: Grăbiți, copii, grăbiți... Măria-sa ne calcă pe urme... Așa... așezați fripturile-n rând... unde-s piftiile? Puneți-le la iveală, colea, bine.
(În sunetul unui marș bizar, intră Lăcustă-Vodă, rezemat pe doi curteni.)

LĂCUSTĂ: Mâncare, mâncare, mor de foame! Unde-i ministrul meu secretar de stat la departamentul bucătăriei?

STOLNICUL (închinându-se): Aici, măria-ta!

LĂCUSTĂ: Masa gata-i?...

STOLNICUL: Gata, priviți...

LĂCUSTĂ: Stolnice, ai binemeritat de la Patrie, te decorez cu ordinul "Frigării de aur".

STOLNICUL: Să trăiești, măria-ta.

LĂCUSTĂ (șade la masă): Bune bucate!... îmi fac cu ochiul... de unde să-ncep... A!... de la curcan (mănâncă), minunat!... am un țigan, bucătar meșter, cincii zloți pe lună, leafă... (La suita lui.) Vouă vă e foame?

TOȚI: Foame, măria-ta.

LĂCUSTĂ: Bine: priviți la mine cum mănânc și vă-ndestulați.

TOȚI: Poftă bună, milostive stăpâne!

LĂCUSTĂ: Vă place poate friptura de curcan?

TOȚI: Place, place.

LĂCUSTĂ (lacom mâncând): D-apoi miel!...

TOȚI: Mănâncă-l sănătos, măria-ta.

LĂCUSTĂ: Acum să zic două vorbe astor piftii... Ce miros, ce parfum, (mirosindu-le) ce arom! (Suitei.) Dar piftiile vă plac?

TOȚI: Plac, plac.

LĂCUSTĂ: Cu vanilie, sau... sadea.

TOȚI: Ba cu usturoi.

LĂCUSTĂ: Mă bucur... dar ce s-aude?... (Afară, trâmbițe.)

STOLNICUL: Se-naintează o oaste mare!

LĂCUSTĂ (încându-se): O! oa... o oa, oaste... or fi dușmani!...

Unde mi-e paloșul? Na, l-am uitat acasă... Cu ce să mă apăr?... Ha! cu furculița astă mare. Vie de-acum chiar Pârlea-Vodă... Vitejilor, adunați- vă împrejurul meu și să muriți cu toții, apărându-mi viața și masa.

(Toți se grupează lângă Lăcustă, care se înarmează cu o furculiță lungă.)

SCENA IV

Aceiași, PÂRLEA- V ODĂ, P AHARNICUL, CRAINICUL, S E R VITORI și O S T A Ș I (toți sunt îmbrăcați în roș)

CRAINICUL (venind repede în scenă): Închinați-vă, plecați-vă, că sosește mânia-sa Pârlea-Vodă.

LĂCUSTĂ: Pârlea-Vodă... Sunt platcă...

(Intră paharnicul, urmat de servitori, care poartă balerce în spinare.)

COR

Iată vine Pârlea-Vodă

Înfocat și-mbujorat;

Dintre toți domnii din lume,

Cel mai roș, mai însetat!

PÂRLEA (Intră repede. El e gras și aprins la față.)

ARIE

Eu sunt Pârlea cel aprins,

Care ard în foc nestins

Și dau foc și mistuiesc

Inimile ce-ntâlnesc.

Uf! uf! uf! în sânul meu

Curge lavă de vulcan,

Dați-mi apă ca să beau,

Să tot beau cât un borcan.

PÂRLEA: Apă, apă, mor de sete.

P AHARNICUL: Mânia-ta, balercele sunt deșerte; ai băut tot.

PÂRLEA: Nu-i apă?... m-am stins!... Paharnice, te osândesc să-ți tai capul tu singur, cu mâna stângă.

(Vede masa.) A!... iaca chileală. (Se repede la masă.)

LĂCUSTĂ

Semețe! un pas numai de-i face cătră masă, Cazi mort, de astă armă străpuns...

(Îl amenință cu furculița.)

PÂRLEA

Străpuns?... Nu-mi pasă!

Mai bine mort de paloș, ca un viteaz, decât

De sete, mișelește, cu iască-aprinsă-n gât.

(Apucă o garafă și o deșartă.)

LĂCUSTĂ: Iaca minune... grăim amândoi în stihuri, ca niște apelipisiți?... Aferim, vere.

PÂRLEA: Vere?... Cine ești tu, de îndrăznești a mă vărui? LĂCUSTĂ: Eu sunt domn, ca și tine.

PÂRLEA: Domn... (Amabil.) Să mă fericesc cu numele?...

LĂCUSTĂ: Lăcustă-Vodă!

PÂRLEA (furios): Lăcustă?... dușmanul meu de moarte?

LĂCUSTĂ: Tocmai.

PÂRLEA (grațios): Sunt prea fericit de cunoștință. (Dă mâna.)

LĂCUSTĂ: Și eu tij, vere... poftim la masă.

PÂRLEA: Mulțumesc; sunteți prea amabil.

LĂCUSTĂ: Da, mă rog, nu te mai fasoli.

PÂRLEA (șade): N-aș vrea să fiu indiscret.

LĂCUSTĂ: Să mă vezi pe năsălnic.

PÂRLEA: Ba mai bine pe brațe, vere.

LĂCUSTĂ (vesel, ghiontind pe Pârlea): Pe brațe, berbantule? Pe brațele Sânzianei?

PÂRLEA (posomorât): Ba cât despre fata lui Papură-Împărat, pune-ți pofta-n cui.

LĂCUSTĂ: Și pentru ce, mă rog...?

PÂRLEA: Pentru că mă duc s-o mpeșesc.

LĂCUSTĂ (ironic): Ș-ai s-o pățești, în adevăr, vere.

PÂRLEA: Ver-vere?... Și cum asta?

LĂCUSTĂ: Fiindcă și eu mă duc la curtea Sânzianei, cu gând de-a-i face curte.

PÂRLEA (se scoală): Suntem rivali!... unul din noi dar e de prisos pe lume; trebuie să piară.

LĂCUSTĂ (liniștit): Ai dreptate; pieri tu.

PÂRLEA: Ba tu... Scoală și vin la luptă, să ne ciocărim cu paloșele.

LĂCUSTĂ: Ce face?... Să ne batem împreună?... cată-ți de treabă, omule; avem oști pentru certele noastre, ucigă-se între ele... și noi să petrecem cu voie bună... Așa-i rândul craiilor și-al împăraților. (Strigă.) Stolnice!... pune-te în capul armatei mele... și taie bucăți oastea lui Pârlea-Vodă; de-i scăpa teafăr... de te-i arăta leu... te-o face "ban".

PÂRLEA (asemenea): Paharnice!... ai auzit?... Să te vād; harcea-parcea în oamenii lui Lăcustă-Vodă; de-i fi învingător... te schimb din particular în general.

STOLNICUL (cu glas slab): Nu putem, măria-ta, că suntem morți de foame.

PAHARNICUL (asemenea): N-avem vlagă, măria-ta; suntem morți de sete.

LĂCUSTĂ: Ei, dar fie pe altă dată.. (Lui Pârlea.) Primești, verișorule... să ne ucidem altă dată?

PÂRLEA: Bucuros... acum să plecăm la curtea lui Papură-Împărat.

LĂCUSTĂ: Să plecăm; cunoști drumul?

PÂRLEA: Ba nu!... m-am rătăcit de vreo șapte ori, de când am pornit de-acasă.

LĂCUSTĂ: Ai umblat în bobote ca și mine; ne trebuie dar un călăuz. Stolnice, un călăuz cât oi bate-n palme.

STOLNICUL (nemișcându-se): Numai decât, măria-ta.

PÂRLEA: Paharnice, un călăuz.

PAHARNICUL (stă pe loc): Numai decât. (Pepelea se ivește între copaci.)

SCENA V

Aceiași, PEPELEA

PEPELEA (aparte): Am lăsat pe mătușa-n pădure să caute bu-ruieni.

PÂRLEA: Găsite-l-ați?...

STOLNICUL (zărind pe Pepelea): Iaca unul, pe dânsul, voinici. (Toți se reped și-l apucă.)

PEPELEA: Ho! țară!... ce este?... ce v-au apucat?

STOLNICUL (trăgându-l): Te cheamă Lăcustă-Vodă.

PAHARNICUL (asemenea): Te cheamă Pârlea-Vodă.

PEPELEA: Minciuni... nu mă cheamă nici Pârlea, nici Lăcustă... mă cheamă Pepelea.

LĂCUSTĂ: Pepelea!... Ha! Ha! Ha! poznaș nume!

PÂRLEA (râzând): Nu-i nume de calendar.

LĂCUSTĂ: Ca ale noastre. (Tare.) Pepeleo, răspunde, poți să ne duci la curtea lui Papură-Împărat?

PEPELEA (aparte): Or fi peșitori de-ai Sânzianei.

LĂCUSTĂ: Ai auzit?

PÂRLEA (tare): Poți, mă?

PEPELEA: Pot!... vă duc și până la "măru roș", dacă vreți, și până la calea-ntoarsă.

LĂCUSTĂ: Nu, că-i prea departe.

PEPELEA: Și până la dracu-n praznic.

PÂRLEA: Praznic? hai dar cu noi... pleacă-nainte.

PEPELEA: Bine... (Aparte.) Am să-i rătăcesc în pădurea cea deasă, din ea să nu mai iasă. (Servii fură merindele de pe masă.)

LĂCUSTĂ: Mergem?... Pofțim, vere.

PÂRLEA: Ce se potrivește... apucă d-ta înainte, vere, ești mai cărunt.

LĂCUSTĂ: Cărunt eu?... știi că te găsec nostim?

PÂRLEA: Mă-i fi găsind... dă-mi brațul și-aidem împreună.

(Pârlea și Lăcustă își dau brațul și cearcă a pleca odată cu piciorul stâng, dar nu nimeresc. Ies cu toții prin fund și dispar în pădure cântând.)

COR

Haideți cu toți la curtea

Lui Papură-mpărat,

Atrași de Sânziana

Cu nume lăudat.

SCENA VI

DASCĂLUL MACOVEI, TOMA, MĂRICA, ȚĂRAN I, ȚĂRANCE (care vin prin dreapta)

TOMA: Așa o fi, jupâne dascăle... sfântă să-ți fie vorba, mare adevăr ai rostit... nu plouă pentru că-i secetă.

MACOVEI: Și-i secetă, pentru că nu plouă.

TOMA: Dar fă bine de ne spune, pentru ce-i și secetă și lipsă de ploaie?

MACOVEI: O fi trecut prin văzduh un zmeu cu limbă de foc.

TOȚI (speriați): Un zmeu?

MACOVEI: Sau poate că zidarii și cărămidarii or fi legat norii.

TOMA: Dar nu cunoști d-ta vreun chip de-a-i dezlega?

MĂRICA: Bărbatul meu să nu cunoască... ai pripit de te-ai vorbit; asta... ai vorbit de te-ai pripit.

MACOVEI: Tronc, Mărico!... Oameni buni, este un leac de secetă care nu dă greș.

TOȚI: Care, care?...

MACOVEI: Să-necați o babă.

TOȚI: Ș-a ploua?

MACOVEI: Cu cofa.

TOȚI: Hai, măi, să găsim o babă. (Arătând femeile.) Pe care din ele s-o alegem?

FEMEILE (arătându-se una pe alta): Pe Catrina, pe Safta, pe Tudora, pe Tofana, pe jupâneasa dăscălița...

MĂRICA: Pe mine?... Eu babă?... (Lui Macovei.) Babă-s, jupâne dascăle? babă?

MACOVEI: Ba! ba...

BĂRBAȚII: Pe dânsule, măi! (Se luptă bărbații cu femeile; ele dau țipete.)

BĂRBAȚII

Degrabă, degrabă

Să prindem o babă

Și-n apă s-o dăm.

Degrabă printr-însa

De foc și de dânsa

Acum să scăpăm.

FEMEILE

Hoților! pieriți de-aici,
Că v-om bate cu urzici,
V-om zgâria ca pisici
De-ți fi toți numai beșici.

SCENA VII

Aceiași, BABA RADA (se ivește-n fund)

BABA RAD A: Să trăiască Pepelea!... bună cârjă mi-a durat... am să-i descânt de dor.

FEMEILE: Iaca o babă, iaca o babă!

TOȚI: Baba Rada, vrăjitoarea!

MACOVEI: Ea o fi legat norii... pe dânsa, oameni buni... și uștiuluc! în baltă. (Bărbații se reped de apucă pe babă, luând-o-n sus.)

BĂRBAȚII: În baltă!

BABA RADA: Ce-i? ce-i?

FEMEILE: În baltă!

BABA RAD A: În baltă? Vai de mine... dar ce v-am greșit eu, oameni buni?...

MACOVEI: În baltă, talpa iadului!

BABA RAD A: Ajutor! ajutor! Pepeleo!

SCENA VIII

Aceiași, PEPELEA (aleargă prin fund)

PEPELEA: Cine mă cheamă?... Mama Rada?...

BABA RAD A: Nu mă lăsa, Pepelaș dragă, vor hoții să mă-nece.

PEPELEA: Să te-nece, pentru ce? Stați, oameni buni... nu faceți păcatul.

TOȚI: În lături, mă sfrijitule.

PEPELEA: Nu mă las de voi, cihar de m-ați ucide... Mama Rada-i nevinovată.

MACOVEI: Cum îndrăznești, măi ținăule, să te împotrivești voinței poporului?... Nu știi ce spuneau strămoșii noștri: "Box, pipili, Box..."

PEPELEA: Ce box, mă, na box!... (Trage un pumn în ghigilicul lui Macovei.)

MACOVEI: Aoleo! m-a necinstit.

TOMA: Iii!... a ridicat mâna asupra lui jupân Macovei.

MĂRICA: I-a turtit nasul pe ghigilic? asta...

MACOVEI: Legați-l, măi, să-l ducem la procuror. Cât pentru babă, uștiuluc în baltă. (Țăranii leagă mâinile lui Pepelea.)

PEPELEA (luptând): Hoților, ticăloșilor!... vă puneți o sută pe un om, ca corbii și ca judanii. (Țăranii lasă pe Pepelea legat și se-ntorc la Baba Rada.)

BABA RAD A: Pepeleo, Pepeleo... (Țăranii ridică pe babă și se îndreaptă spre lac cu ea.)

PEPELEA: Ticăloșii...ucid pe biata babă, fără vină, și pe mine m-au legat, ca să mă ducă la închisoare... s-au dus cu toții... nu-i nime, p-aici mi-e drumul. (Fuge-n căsuță.)

ȚĂRANII (pe malul lacului): Una!

BABA RAD A: Pepeleo!

ȚĂRANII: Două, trei... hup, uștiuluc. (O aruncă pe babă și deo-dată s-aude un tunet depărtat, cerul s-acopere de nouri negri.)

MACOVEI: Parapanghelos! De-acum umflați pe Pepelea și hai la procurorul.

ȚĂRANII (revenind în scenă): Dar unde-i?

ȚĂRANII: A pierit!

MACOVEI: Pierit să fie! (Începe furtună mare, tunete prelungite.) Iaca, măi!... vedeți? cum ați înecat vrăjitoarea, a și-nceput a ploua.

TOMA: Plouă cu fulgere, jupâne dascăle, dar apă tufă.

FEMEILE: Vai de noi! o să ne trăsnească.

MĂRIC A: Hai s-aprindem Paști de la lumânare... asta... lumânare de la Paști.

MACOVEI: Tronc, Mărico!

TOȚI: Hai pe-acasă, la sănătoasa, voinici. (Un fulger cade-n lac, toți fug în dreapta speriați.)

SCENA IX

PEPELEA (ieșind din căsuță): Să se fi înecat biata mătușă?... de-aș ști că aș găsi-o, m-aș arunca înot. Ia să vedem. (Vine în scenă și găsește o cârjă.) Iaca una din cârjele ei... poate să-mi fie de ajutor... (La mal). A!... pare că zăresc ceva... ea-i... plutește... dă, Doamne, s-o scap. (Întinde cârja-n apă și scoate sumanul babei.) Nu-i ea. Sărmana, e numai sumanul ei, a murit! S-a dus pe ceea lume, și eu am rămas iar singur. (Plânge.) Rău mă doare inima după ea... dar ce aud!... ce văd! (Furtuna trece, norii dispar și luna se înalță de după copaci, în fund... pe suprafața lacului răsar mai multe flori mari de nufăr și în fiecare din ele stă închisă câte-o zână; în cea mai frumoasă se găsește Baba Rada, metamorfozată în Regina Zânelor; razele lunii luminează tainic tabloul.)

SCENA X

PEPELEA, ZÂNE, BABARADA (schimbată în zână)

COR DE ZÂNE Frumoasă Zână cu dulce nume Din sânul apei iese la lume. Ferice omul care pe ea La foc de stele o va vedea.

(Florile de nufăr se deschid, zânele ies de formează împreună un grup artistic în lumina electrică. În floarea din mijloc apare Baba Rada sub figura și sub costumul unei zâne tinere și frumoase și încununată cu plante acvatice.)

ZÂNA

Pepeleo, blând suflet, tu singur cu-ndurare,
Ai vrut să-mi aperi viața de-a proștilor turbare.
Pe tine eu din umbră te-oi scoate la lumină,
Căci fosta Baba Rada de-acum e a ta zână.

(Zâna, ieșind din floare, pășește pe fața apei și vine în scenă.)

PEPELEA (cade-n genunchi): O!... ce minune cerească.

Z Â N A: Pepeleo!... de azi începe o viață plină de lupte pentru tine... dar să n-ai grijă, vei fi pretutendeni apărat și susținut de mine. Ține acest fluieraș de trestie, el te va ajuta la orice nevoie... când îi cânta din el... ține ș-acest inel de logodnă cu Sânziana.

PEPELEA: Ah!... zână frumoasă și milostivă, mă logodești cu norocul.

ZÂNA: Norocul să te însoțească în calea vieții. Acum te las, Pepe- leo... rămâi cu bine, eu mă-ntorc în împărăția zânelor.

(Zâna se-ntoarce în floarea ei, toate florile s-afundă încet, în sunetul simfonic al orchestrei. Corul repetă refrenul de la început.)

(Sfârșitul actului I.)

ACTUL II

Teatrul reprezintă sala tronului lui Papură-Împărat... Vasuri mari cu plante acvatice sunt așezate în colțuri... un tron mare de aur în stânga, alt tron mai mic alături, spre public... o ușă în stânga, ce duce în apartamentul împărătesei... în dreapta, uși mari... în fund, arcade largi și înalte, ce se deschid pe terasă, deasupra grădinii.

SCENA I

PEPELEA (se ivește cu sfială pe terasă, apoi intră în scenă): Nu mă vede nime? M-am furișat prin grădina împărătească, doar oi zări pe Sânziana... dar toate ferestrele palatului sunt închise... Ce bogății... Ce locaș fermecător!... Bine m-aș deprinde a trăi aici... alături cu fata împăratului. Dacă m-ar ajuta Zâna-Lacului să mi se împlinească dorul... Ian să-mi încerc norocul, sunând din fluierul ăsta!... Să vedem ce poate el!... (Privind fluierul, cântă.)

ARIE

Fluieraș frumos,
Mult zici tu duios.
Scumpe fluieraș,
Mult zici drăgălaș,

Zi cu glasul tău,
Zi pe gândul meu,
Versul cel cu foc,
Ce-aduce noroc. II

Fluieraș de fag,
A! spune cu drag,
Spune de-al meu dor
Scumpului odor,

Că inima mea
Vecinic pentru ea
Bate ne-ncetat
D-un amor curat.

(El vrea să cânte din fluier, dar se oprește, zărind în dreapta pe Tândală.) Dar vine cineva... mă închin cu cântecul și, la fugă... să mă ascund în grădină. (Dispare după arcade.)

SCENA II

TÂNDALĂ, pe urmă PĂCALĂ
(amândoi în haine brodate cu fir și-acoperite cu decorații pe piept și pe spate)

TÂNDALĂ (venind din dreapta): Stăpânul meu, augustatea-sa marele împărat Papură doarme... Doarmă sănătos și fără grijă, cât mă are pe mine, Tândală, prim-ministru... Toată sarcina statului e pe spina-rea mea... Sarcină grea!... (Cu emfază.) Însă mă simt mândru de-a o purta pentru gloria, prosperitatea, propășirea și moralitatea poporului ce se adăpostește la umbra sceptrului împărătesc al augustății-sale... (Zărind pe Păcală.) Dar pare că găsesc pe Păcală, colegul meu de cabinet... un șiret de frunte, care ades mă păcălește!... Cum să mă dezbar de el?... Am cătat să-l trimit departe, peste nouă mări și nouă țări, într-o ambasadă... dar n-a primit... Ce tertip să mai iscodesc?... (Stă pe gânduri.)

PĂCALĂ (intră pe sub arcade): Doarme augustul nostru, și soarele-i sus... Însă are și dreptate să-și odihnească bătrânețele. (Zărind pe Tândală.) A!... iaca Tândală, perechea mea de la carul statului... cum să-l dau peste cap?...

TÂNDALĂ: Ce văd? Excelența-voastră la curte așa de dimineață?

PĂCALĂ: Datoria-mi fac, urmând pildei excelenței-voastre.

TÂNDALĂ: Datorie sacră... când stăpânul trage la aghioase... Sluga credincioasă veghează, pentru gloria...

PĂCALĂ: Propășirea...
TÂNDALĂ: Prosperitatea...
PĂCALĂ: Și moralitatea poporului, ce s-adăpostește...
TÂNDALĂ: La umbra sceptrului părintesc.
AMÂNDOI (încleși): Al augustății-sale...
PĂCALĂ: Bine, acuma ad-o coala jumătatea milionului ce-ai câștigat astă-noapte.
TÂNDALĂ: Ce milion? Care milion? de unde milion?
PĂCALĂ: Care? (Îi șoptește la ureche.) Cel care ai câștigat rușfet de la concesionarii baloanelor.
TÂNDALĂ (cu mirare): De unde o știi?
PĂCALĂ: E scris pe nasul excelenței-voastre, ad-o...
TÂNDALĂ: Ei, știi una? Lasă-mi mie milionul ăsta, și eu îți făgăduiesc alt milion la anul.
PĂCALĂ: Cum?
TÂNDALĂ (îi vorbește la ureche): Din răscumpărarea concesiunii baloanelor.
PĂCALĂ: Parol?
TÂNDALĂ: Parol!
PĂCALĂ: Ba, ba, ba, mai bine azi un ou decât la anul un bou; adă!
TÂNDALĂ: Bine, om regula socotelile mai pe urmă, acum să ne ocupăm de afacerile politice... Știi că domnița Sânziana e fată mare?...
PĂCALĂ: O fi; și, prin urmare, i-a abătut să se mărite numaidecât.
TÂNDALĂ: Fată mare nu-i? Trebuie să-i credem.
PĂCALĂ: Și împăratul, care se supune la toate voințele ei, a trimis crainici pe la toate împărățiile ca să le ducă această veste.
TÂNDALĂ: O știi.
PĂCALĂ: Și chiar au început a sosi în oraș mai mulți din acei ce- au auzit de frumusețea domniței.
TÂNDALĂ: Care și care?...
PĂCALĂ: Zorilă, craiul Răsăritului; Murgilă, craiul Apusului... și Pârlea-Vodă, și Lăcustă-Vodă, și alți mulți din toate părțile lumii.
TÂNDALĂ: Minunat; și unde au tras la gazdă?
PĂCALĂ: La "Grand Hotel", la "Trei sarmale".
TÂNDALĂ: Cred c-om căpăta ceva decorații de la ei... decorații cu briliante primprejur... iar nu ca potcoavele astea, care cântăresc zece oca... de aramă... Privește: ordinul Hipopotamului!... ordinul Uran- gutanului!... ordinul Bivolului... ordinul Bibilicului... etc...
PĂCALĂ: Acestea sunt decorații zoologice... dar unde le-om mai anina și pe celelalte?...
TÂNDALĂ: Pe dinăuntrul livrei... ca căptușală.
(S-aude-n stânga un căscat lung.)
PĂCALĂ: Taci... s-anunță împăratul.
(Papură-Împărat vine în halat și papuci galbeni... și cu coroana peste scufă.)

SCENA III

Aceiași, PAPURĂ

PAPURĂ: A... a... a!... Bine am dormit.
AMÂNDOI: Să vă fie de bine, augustate.
PAPURĂ: Aici sunteți, miniștrii mei isteți!
TÂNDALĂ: La ușa augustă a iatacului împărătesc...
PĂCALĂ: Precum se cuvine...
PAPURĂ: Vine... bine vreau să zic, ne place să vă vedem aproape de tron, pentru că sunteți ageri.
AMÂNDOI (încleși): Măria-ta...
PAPURĂ: Credincioși!
AMÂNDOI: Augustate...
PAPURĂ: Întegri.
AMÂNDOI: Luminate împărate...

PAPURĂ: Deși nu prea frumoși...

AMÂNDOI: Milostive stăpâne...

PAPURĂ: Destul, nu vă mai frângeți șalele... câte ceasuri sunt?...

TÂNDALĂ: Câte poruncește augustatea-voastră să fie.

PAPURĂ: M-am trezit destul de dimineață, nu-i așa?

TÂNDALĂ: Așa! v-ați trezit odată cu zorile.

PAPURĂ: Oare?... Ce crezi și tu, Păcală... îmi pare că soarele-i sus.

PĂCALĂ: Zorile au mai întârziat astăzi, pentru plăcerea augustății-voastre.

PAPURĂ: Bine-au făcut, pentru că eram foarte obosit... trebile statului...

TÂNDALĂ: Vă prea osteniți, augustate; și nu se cade să compro- mitați augusta voastră sănătate.

Nouă, servitorilor tronului, ne incumbă truda; pentru gloria...

PĂCALĂ: Propășirea...

TÂNDALĂ: Prosperitatea!

PĂCALĂ: Și moralitatea poporului ce s-adăpostește...

TÂNDALĂ: La umbra sceptrului părintesc...

AMÂNDOI: Al augustății-voastre!

PAPURĂ: Frumoasă imagine!... umbra sceptrului... mi-o repetați în toate zilele... e cam monotonă, însă plăcută... și ce mai face poporul?... nu l-am văzut de mult...

TÂNDALĂ: Nu-și încape în piele de fericire.

PAPURĂ: Așa să fie, Păcală, își încape sau nu-și încape?

PĂCALĂ: Nu-și încape... e burduf...

PAPURĂ: Burduf!... A!... mulțumirea mea este deplină... adică tocmai deplină nu... pentru că tarafurile politice se-nmulțesc pe toată ziua... Câte avem pân-acum?

PĂCALĂ: 57, augustate.

PAPURĂ: Numai atâtea?... le credeam mai plodoase... care au mai ieșit la maidan?...

PĂCALĂ (desfășurând o hârtie lungă): Iată lista.

PAPURĂ: Breee!... ce pomelnic!... citește-l, Păcală.

PĂCALĂ: Categoria-ntâi.

PAPURĂ: Cum?... Sunt pe categorii?

PAPURĂ: Dar, categorisiți.

PAPURĂ: Zi-nainte.

PĂCALĂ: Categoria-ntâi! Tarafuri colorate.

PAPURĂ: Colorate?...

PĂCALĂ: Da!... pentru ca să bată mai bine la ochi. (Citind.) Taraful verde.

PAPURĂ: Verde? Pentru ce verde?

PĂCALĂ: Pentru că-i spanac. (Citind.) Taraful galben.

PAPURĂ: Galben?... O fi taraf de dovleci?...

PĂCALĂ: Tocmai... e un taraf care a prins gălbeață. (Citind.) Taraful alb.

PAPURĂ: Alb?... Se vede că-i mai spălat?

PĂCALĂ: Și pătimește de albeață pe ochi. (Citind.) Taraful stacojiu.

PAPURĂ: Stacojiu?... pentru ce?

PĂCALĂ: Pentru că cu cât e mai fiert, cu atât e mai roș.

PAPURĂ: Ca racii.

PĂCALĂ: Raci progresiști etc. Categoria a doua... Taraful național- liberal, taraful liberal-național, taraful liberal-național-moderat, tara- ful moderat-național-liberal.

PAPURĂ: Treci la altă categorie, asta-i cam într-același păr.

PĂCALĂ: A treia categorie... Taraful aristocrat, democrat, burto- crat, pungocrat, postocrat...

PAPURĂ: Destul... m-am amețit și simt că devin prostocrat ca dânșii... Și care-i deviza politică a tuturor?

PĂCALĂ: Una ș-aceeași... "Scoală-te de la locul tău, să mă pun eu."

PAPURĂ: Adică, cu alte cuvinte... Să vă dau afară pe voi și să-i iau pe dânșii în loc?

PĂCALĂ: Cam așa!

PAPURĂ: Ș-așa se poate... să vă dau afară... să nu vă dau?... Ba să vă dau.

AMÂNDOI: Ferească Dumnezeu, auguste.

PAPURĂ: Dar dacă vă voi păstra... Cum să salvăm situațiunea?...

TÂNDALĂ: Trântind tarafurile la pușcărie.

PAPURĂ: Bună idee, să le trântim... oare să le trântim?... și pen- tru ce să nu le trântim?... Ce zici și tu, Păcală?...

PĂCALĂ: Zic să nu le trântim, maiestate... pentru că o asemenea trântă ar fi o măsură în incompatibilitate cu abilitatea guvernamentală.

PAPURĂ (aiurit): Așa... (Aparte.) N-am prea înțeles. (Tare.) Apoi dar să-i lăsăm în pace, mai cu seamă că am altă belea pe capul meu... Sânziana mi-a declarat că vrea să se mărite pe placul ei... iar nu după conveniențele politicii statului... Eu chibzuisem să fac alianță cu vecinul meu, cu Piperuș-Craiu... dar fata-l găsește prea iute... și nu-l vrea.

TÂNDALĂ: Asta poate să nască mari complicațiuni.

PĂCALĂ: Poate chiar și războaie.

PAPURĂ: Ș-apoi?... nu mi-e teamă de-un Piperuș. Câți pipăruși am mâncat eu, de când împărătesc!... Au început să curgă pețitori pen- tru Sânziana?

TÂNDALĂ: Început... Hotelul "La trei sarmale" e plin de crai, domni și împărați, care așteaptă să fie invitați a se prezenta la Curte.

PAPURĂ: Bine, faceți-le cunoscut că-i voi primi chiar astăzi... Gătit-ați tot pentru ceremonialul primirii lor?

PĂCALĂ: Totul e gata.

PAPURĂ: Mergeți dar să-i aduceți în prezența noastră, hai, marș!

AMÂNDOI: Numaidecât, auguste... (Ies închinându-se.)

PAPURĂ (singur): Un cap încoronat trebuie să aibă caracter ferm și voință nestrămutată... altminterea se-ncurcă rău ițele politice... Eu am hotărât să fac pe voia Sânzianei... și nu mă schimb odată cu capul (o pauză), și însă prudent de-a expune împărăția la cine știe ce calamități, pentru capriciul unei copile alintate... Ce-ar fi, adică, dacă n-aș mărita-o acum?... ar plânge ș-atâta tot... dar de ce s-o fac să plângă, drăguța?... Vrea să se mărite, lucru natural. (Schimbă tonul.) Vrea, vrea... multe vrea omul... de m-aș potrivi... ea are voința ei... dar și eu am pe-a mea... și, în sfârșit, cine-i împăratul? Eu!... cine are dreptul de a porun- ci?... Eu! prin urmare, s-o mărit... alta n-am ce face. (Stă pe gânduri, numărând pe degete.) S-o mărit?... să n-o mărit?...

SCENA IV

PAPURĂ, SÂNZIANA (iese din apartamentul ei)

SÂNZIANA: Tătucă. (Vine de-l sărută.)

PAPURĂ: Copila mea, te-ai trezit?...

SÂNZIANA: Ce fel? trezit?... Soarele-i amiază, și d-ta tot în halat și cu scufa de noapte?...

PAPURĂ: Am avut multe de pus la cale cu miniștrii.

SÂNZIANA (zâmbind): Înțeleg... ați organizat ceremonialul de astăzi... Scumpul meu părinte, cât mă doare să mă despart de d-ta.

PAPURĂ: Apoi dacă te doare așa de mult, pentru ce vrei numaidecât să ieși din casa părintească?

SÂNZIANA: Pentru ca să mă duc și eu la casa... așa a făcut și mama.

PAPURĂ: Dumnezeu s-o ierte... însă, pe vremea ei, fetele se măritau după placul părinților.

SÂNZIANA: S-au schimbat lucrurile de-atuncea, tătucă. Astăzi suntem libere și independente.

PAPURĂ: Formați și voi un taraf?...

SÂNZIANA: Dar, găsim că e drept să ne alegem noi înșine tovarășii vieții noastre.

PAPURĂ: De aceea s-au înmulțit despărțeniile... Ascultă, Sânziană... n-ai putea să mai rabzi vreo doi-trei ani?...

SÂNZIANA: De ce nu zece?... să-mpletesc coadă albă.

PAPURĂ: Pân' la coadă albă mai ai mult, fata mea.

SÂNZIANA: Tătucă, vrei să afli adevărul?... mi-a prezis o vrăjitoare că, de nu m-oi mărita în anul acesta, am să mă găsesc într- o primejdie de moarte.

PAPURĂ: De moarte!... să mori?... ferească Dumnezeu! să nu faci una ca asta... mai bine te mărit de 17 ori, cu cine ți-a cere inima... chiar c-un zmeu, dacă ai poftă de zmei.

SÂNZIANA: Bunul meu părinte!... Tocmai de zmei mi-e teamă, pentru că ei fură fete de-mpărați... și mi-a spus vrăjitoarea că sunt amenințată...

PAPURĂ (speriat): Ce?... să te răpească o dihanie de pe ceea lume?... Merg să dau porunci ca să pună străji împrejurul palatului... (Strigă:) Păcală, Tândală... iaca, uitasem că ei sunt duși la "Trei sar-male!"

SÂNZIANA: Nu te turbura, tătucă, mai bine mergi de te gătește, ca să primim oaspeții veniți la noi de prin fundul lumii.

PAPURĂ: Ai dreptate; mă duc să-mi lepăd halatul și să-mi pun hlamida... Pupă-mă frumos... Pupă-mă încă o dată. (După ce-o sărută iese zicând:) E frumoasă... ruptă din soare! Și-mi samănă mie, bucățică tăiată. (Iese-n stânga.)

SCENA V

SÂNZIANA (singură): Azi trebuie să-mi aleg un mire!... pe care?... pe cel mai viteaz, mai tânăr și mai frumos.

RECITATIV

De multe nopți mi-e somnul agitat
Și până-n zori ades nu pot dormi.
Un glas ascuns îmi zice ne-ncetat
Că am ajuns în timpul de-a iubi.

ARIE

I

Fără dor, fără iubire,
Nu e-n lume fericire,
Spune doica mea.
Ea-i bătrână, ispitită;
Ca să fiu dar norocită,
S-o ascult pe ea.

II

Făt-Frumos, o, dulce mire,
Te aștept, vin' cu grăbire,
Vino de mă ia,
Ca să ducem împreună
Viață dulce, viață bună
Cum inima vrea.
Ah!... când ar veni Făt-Frumos... (Stă gândind. Un zmeu trece călare prin văzduh.) Când ar apărea
deodată-n ochii mei...

(Zmeul apare între arcade.)

SCENA VI

SÂNZIANA, ZMEUL

ZMEUL (în fund): Sânziană!

SÂNZIANA (tresărind): Cine mă cheamă? (Vede pe zmeu.) A!... (Vrea să fugă.)

ZMEUL: Nu fugi, dulce minune; vestea frumuseții tale a trecut peste nouă mări și nouă țări și, ca să te văd, am venit în zbor nouă zile și nouă nopți.

SÂNZIANA: Dar cine ești tu, care îndrăznești?...
ZMEUL: Eu sunt împăratul zmeilor.
SÂNZIANA (cu groază): Ești zmeu?...
ZMEUL: Ș-am jurat să te fac soția mea.
SÂNZIANA: Eu?...
ZMEUL: Vino cu mine.
SÂNZIANA: Mai bine să mor.
ZMEUL: Vino!... (Face un pas, întinzând mâna spre ea.)

SCENA VII

Aceiași, PEPELEA (se arată sub arcade)

PEPELEA: Stai, fiară de pe ceea lume!... un pas mai mult, ești mort.
ZMEUL: Ce?... tu, piticule, îmi poruncești mie?
PEPELEA: Pieri, pieri îți zic.
ZMEUL (ridică buzduganul): Se vede că vrei să legi frăție de moarte cu buzduganul meu?
PEPELEA: Și tu cu fluierașul meu. (Sună din fluier.)
ZMEUL (rămâne încrămențit, vrea să-nainteze, dar nu poate; vrea să ridice buzduganul, și-i cade brațul fără putere): Păcătoșule!... așteaptă... Ce-am pățit?... nu pot face un pas înainte... nu pot purta buzduganul, sunt fermecat... fluierul acesta mă-nvinge... (Se tot re-trage îndărăt, împins de-o putere misterioasă, în sunetul fluierului Pepe- lea-l urmărește, amândoi dispar în grădină.)
SÂNZIANA (trezindu-se din buimăceală): Am visat?... Era să mă răpească un zmeu?... Și m-a scăpat de el?... Cine m-a scăpat?... Poate că era Făt-Frumos. Făt-Frumos, o, dulce mire, Te aștept vin' cu grăbire, Vino de mă ia... etc.

(Iese prin stânga cântând sotto voce.)

SCENA VIII

PĂCALĂ, TÂNDALĂ, PÂRLEA-VODĂ, LĂCUSTĂ- VODĂ, ZORILĂ, MURGILĂ
(mai multe persoane din toate părțile lumii, în diverse costume fantastice)
(S-aud fanfare-n curte, ușile-n dreapta se deschid; doi ușieri vin de se așează la intrare. Intră cortegiul de crai, domni și împărați, precedați de Tândală și Păcală și urmați de steaguri cu emblemele lor. Se pun în semicerc, în fața tronului.)

COR

Azi e ziua mult dorită,
Când, uimiți, o să vedem
O minune strălucită,
Un crin alb cu diadem.

TÂNDALĂ: Poftim, vestiți și de bun neam domni, crai și împărați!
În curând va sosi marele, gloriosul, mărinimosul, augustul Papură-Împărat, împreună cu frumoasa, încântătoarea, augusta sa copilă, domnița Sânziana.

(În sunetul unui marș triumfal, intră Papură cu hlamidă și cu coroană aurită, ținând pe Sânziana de mână, urmați de mai multe dame și magnați de Curte... ei fac jurul sălii, salutând pe oaspeți, și-apoi merg de se suie pe tronuri. Steagurile se înclină în fața lor și toți oaspeții rămân extaziați, privind la Sânziana... Pârlea-Vodă dă semne de admirație grotescă.
Tândală stă lângă tron.)

COR

Iată împăratul,
Iată luminatul
Cu Sânziana,
Mândra Cosânzeana,
Orișicine-o vede
Jură și crede Că e un juvaer,
Căzut aici din cer.

SCENA IX

Aceiași, PAPURĂ cu SÂNZIANA

PAPURĂ (pe tron): Bine-ați venit la curtea noastră, oaspeți de soi și de tot soiul!... Crainicii noștri v-au dus vestea despre copilă și zestrea ei... jumătate de împărăție, fără ipotecă... Care din voi va avea noroc să placă fetei va avea parte de amândouă... Haide, arătați-vă talentele și nuri, concursul e deschis; am zis!...

TOȚI: Trăiască Papură-Împărat!

PAPURĂ: Acum și pururea și-n vecii vecilor...

TOȚI: Amin!

PAPURĂ: Păcală, te numesc mareșal de ocazie, fără leafă. Prezentează-ne concurenții cu tropos.

PĂCALĂ: Ascult. (Prezentând pe Zorilă.) Măria-sa Zorilă, craiul Răsăritului.

PAPURĂ: Zorilă?... Am cunoscut în tinerețe pe babacu-tău; pătimea, sărmanul, de căscat, altminterea era deștept și cam... ber- bant. (Râzând.) Îmi aduc aminte că odată ne-am întârziat împreună până-n faptul zilei, într-o mahala!... ha! ha! ha! Stărnisem toți câinii și comisarii... ha, ha, ha!

TÂNDALĂ (încet, cu dezaprobare): Auguste...

PAPURĂ (serios): Ai dreptate, Tândală, nu iartă ighemoniconul. (Arată pe Sânziana.) Și e sărbătoare-n casă; iaca tac, tac.

ZORILĂ (îngenunche dinaintea tronului Sânziane și declamă):

Princesă! Răsăritul e raiul pământesc;

Din el răsare luna și soarele ceresc!

Primește-a fi regină acelu dulce plai,

Ca să privească lumea-n mirare rai în rai.

(Se scoală și se retrage.)

PAPURĂ (lui Tândală): Rarererai în rai? parcă aud broaștele, Tândală.

TÂNDALĂ: Poezie imitativă, auguste.

PAPURĂ: O fi!...

PĂCALĂ (prezentând pe Murgilă): Măria-sa Murgilă, craiul Apu- sului.

PAPURĂ: Murgilă?... Stăi... am cunoscut și pe babacu-tău; era cam posomorât de firea lui. Ce mai face?

MURGILĂ (posomorât): A apus...

PAPURĂ: A apus!... Ce spui? A dat pielea popii? Hei!... lume, lume!... toți suntem mai mult sau mai puțin muritori. (Își suflă nasul tare.) Ca mâine îi apune și tu.

MURGILĂ (asemenea și el îngenunche înaintea Sânziane și declamă):

Princesă, în Apusul profund, mistuitor,

Apune soare, lună, tot ce-i strălucitor,

Dar jur pe-a ta frumseță, de lume admirată,

Că tu nu vei apune din ochii-mi niciodată.

(Se retrage.)

PAPURĂ: Frumos!... (Lui Tândală.) Ce au, Tândală, de grăiesc toți în stihuri?... e vreo boală nouă?

TÂNDALĂ: Da... o boală ce se numește stiho-morbus.

PAPURĂ: O fi!...

PĂCALĂ (prezentând pe Lăcustă): Măria-sa Lăcustă-Vodă.

PAPURĂ: Lăcustă? Te știi de mult... mi-ai potopit ogoarele într-o vreme... la anul o mie și ceva!
LĂCUSTĂ: Era foamete, augustate... și eram pe atunci un copil fără judecată, zburdalnic.
PAPURĂ: Așa!... Ș-acum văd cu mulțumire că, deși ești flăcău tomnatic, te ții bine; tot verde!
LĂCUSTĂ: Am stomac bun!
PAPURĂ (lui Tândală): Stomac de Lăcustă.
LĂCUSTĂ (îngenunchează dinaintea Sânzianei și declamă): Frunză verde de mohor
Mor de dor... zău... de dor mor, Mor... mor... mor...
(Aparte.) Ce dracu!... am uitat restul și mi-am pierdut rostul.
PAPURĂ (lui Tândală): Ian ascultă, Tândală... ăsta mormoroște ca un urs.
LĂCUSTĂ (cată a continua): Frunză verde de mohor Mor, mor, mor...
PAPURĂ: Lăcustă... dragă Lăcustă, lasă, nu mai muri acum, fătul meu, pe altădată, pe altădată, așa să trăiești.
LĂCUSTĂ (retrăgându-se): Curios!... mi-am uitat improvizajia.
PĂC A L Ă (prezentând pe Pârlea): Măria-sa, Pârlea-Vodă.
PAPURĂ: Pârlea?... pârlit ești de soare!
PÂRLEA: Ba din născare, augustate. (Declamă:) Princesă, a ta frumșeță-nfocată și bălaie În vulcanul meu de suflet a aprins o pâlălaie. Ard, ard, ard, mă fac cenușă, căci amorul mă încinge. A! precum ai aprins focul, fă bine de mi-l și stinge.
PAPURĂ: Pompieri!... chemați pompierii... e-n stare să-mi dea foc palatului. (S-aude afară fluierul lui Pepelea.) PÂRLEA (indignat): Cine mă fluieră?
PAPURĂ: Ce se-aude, un fluier?
SÂNZIANA (uimită, aparte): Parcă-i fluierul care m-a scăpat de zmeu.
(Apare Pepelea pe pragul ușii din dreapta.)

SCENA X

Aceiași, PEPELEA

PAPURĂ: Cine ești tu, semețule, de îndrăznești s-ai îndrăzneala de a te prezenta dinaintea noastră?
PEPELEA: Luminat împărate, sunt solul Zânei-Lacului!... Acea zână năzdrăvană a auzit de preaputernicul, preaînțeleptul, preamă- rinimosul Papură-Împărat, precum și de cereasca frumusețe a fiicei sale, care-i samănă...
PAPURĂ (îmblânzit): Așa mai vii de-acasă... urmează.
PEPELEA: Și, vrând să vă arate admirarea ce i-ați inspirat, vă trimite prin mine, pentru serbarea de astăzi, două prezenturi, cum nu s-a mai văzut pe lume.
PAPURĂ: Care? unde-s?...
PEPELEA (face un semn afară; un paj intră, aducând o colivie mică de aur, în care este închisă o pasăre albastră, și alți doi servitori aduc o oglindă mare, pusă pe două picioare aurite): Iată-le!... o pasăre măiastră, pentru frumoasa și încântătoarea princesă. (Ia colivia și-o prezintă Sânzianei.) Ș-această oglindă, pentru augustatea-voastră... Pasărea are grai omenesc și răspunde la toate întrebările... Oglinda arată adevărul... Zâna vă roagă să le primiți bucuroși, din parte-i.

(Servitorii așează oglinda între ambele arcade, față cu publicul.)

PAPURĂ: Primim, cum nu?... și-i trimitem asigurarea înaltei noas- tre considerațiuni.
SÂNZIANA: Ce frumoasă pasăre!
PAPURĂ: O fi dumbrăveancă? (Lui Pepelea.) Și zici că astă pasăre grăiește?
PEPELEA: E pasăre măiastră... adresați-i orice întrebare, ea va răspunde.
PAPURĂ: Ce s-o-ntreb? Ha! am găsit... Păsărică dragă... spune- mi: sunt coțcari în împărăția mea?
P ASĂREA: Da! da! da! da!
PAPURĂ: Nu mă-ndoiam de asta... care sunt cei mai mari gheșeftari?
P ASĂREA: Păcală... Tândală...
PAPURĂ: Ce-a zis?
PĂCALĂ: A zis Tândală.

TÂNDALĂ: Ba Păcală.

PĂCALĂ: Ba Tândală.

TÂNDALĂ: Ba Păcală.

P ASĂREA: Păcală-Tândală, Tândală-Păcală.

PAPURĂ: Cum se poate?... Și eu credeam...

TÂNDALĂ -PĂCALĂ: Minciuni, minciuni, gaiță nerușinată!... Nu o credeți, augustate.

PAPURĂ (sever): Tăcere!... Măine voi fi supremul vostru judecător, astăzi n-am vreme să fiu decât părinte... Sânziană, ai văzut și-ai ascultat pe onorabilii preopinanți... asta... aspiranți... răspunde, care din dumnealor îl socoți mai demn de a-mi fi ginere mie și, prin urmare, bărbat ție?

SÂNZIANA (sculându-se): Sire, sunt confuză în momentul aces- ta... și nu mă pot pronunța îndată... atât de mari sunt meritele dumnealor.

PAPURĂ: Prea bine, fata mea... Vom suspenda ședința pe zece minute; pentru ca să ai tot timpul necesar de-a lua o rezoluție. (Tare.)

Ședința e suspendată pe zece minute. Pofțiți la bufet, dacă vă place. (Se scoală.)

SÂNZIANA (aparte): Am să consult pasărea despre ursitul meu. (Către pasăre.) Păsărică dragă, cum se numește ursitul meu?...

P ASĂREA: Pepelea! Pepelea.

SÂNZIANA: Pepelea. (Iese printre arcade împreună cu damele.)

PAPURĂ: Acum mă pot coborî de pe tron, să-mi mai dezmoțesc șalele... (Se coboară.) Unde-i cel ce-a adus pasărea și oglinda?

PEPELEA: Eu sunt.

PAPURĂ: Cum te cheamă?

PEPELEA: Pepelea.

PAPURĂ: Din botez sau de-aiurea.

PEPELEA: Ba de-aiurea.

PAPURĂ: Așa am chitit și eu... acum spune-mi ce meșterie are oglinda asta?... Până azi eu n-am văzut oglinzi?

PEPELEA: Ea arată chipul și totdeodată caracterul fiecărui om ce se uită în ea.

PAPURĂ: Minunat. (Aparte.) Prin ea am să cunosc firea musafiri- lor mei. (Tare.) Păcală, Tândală... ian priviți-vă mutrele în oglinda asta... ca să vedeți cât sunteți de frumoși.

PĂCALĂ -TÂNDALĂ (cu sfială): Auguste...

PAPURĂ: Am poruncit... marș.

(Păcală și Tândală se duc în față la oglindă, care reflectează doi lupi cu gurile căscate, trăgând de-o pungă.)

PĂCALĂ -TÂNDALĂ: Doi lupi!... piei, drace!... suntem lupi?

PAPURĂ: Lupi! Miniștrii mei, secretari de stat, sunt lupi! și eu i-am rânduit păstori la oi?... (Sever.) Am să vă hăituiesc cu copoi, pungivorilor!

PĂCALĂ -TÂNDALĂ (abătuți): Ne-am dat de gol! Am pățit-o.

TOȚI (cu mirare): O!

PAPURĂ (aparte): Acum să trecem la musafiri. (Tare.) Lăcustă-Vodă... ai idee de nurii cu care te-a înzestrat natura?

LĂCUSTĂ: Aproximativ, augustate, după cât m-au încredințat sexul frumos.

PAPURĂ: Treci la oglindă, treci ca să te aproximativești cu ochii.

LĂCUSTĂ: Bucuros... (Se pune în fața oglinzii. Oglinda reflectea- ză o lăcustă slabă.)

TOȚI (râzând): A!... o lăcustă?

LĂCUSTĂ: Eu! Lăcustă?...

PAPURĂ: Aidoma.

PÂRLEA (râde cu hohot): A pățit-o vărul.

PAPURĂ: Pârlea-Vodă, e rândul dumitale.

PÂRLEA: Eu n-am grijă... sunt frumos. (Cată în oglindă. Oglinda reflectează un curcan.) Un curcan!

(Toți râd.)

PAPURĂ: Numai bun de pus în frigare.

PÂRLEA (furios): Asta-i o insultă... cere răzbunare. (Scoate sabia ca să lovească oglinda.)

PAPURĂ (oprindu-l): Ba te poftesc să-mi lași mobilele în pace; nu poți lupta cu adevărul... Am să mă uit și eu... priviți și admirați. (Se pune majestos înaintea oglinzii. Oglinda reflectează o broască purtând scufă.) Ce?... un buhai de baltă? Eu?... Asta-i broscărie... boșcărie vreau să zic; sfărâmați oglinda asta obraznică în 40 de mii de bucăți. Buhai de baltă?... Pepelea, unde-i Pepelea?

PEPELEA (ieșind de după oglindă): Aici.

PAPURĂ: La spânzurătoare... duceți-l la ștreang.

TÂNDALĂ-PĂCĂLĂ: Pe dânsul cu toții!

(Toți se reped asupra lui Pepelea, care scoate fluierul de la brâu.)

PEPELEA (aparte): Am să te văd, fluierașule, ce poți. (Fuge spre ușa din dreapta.)

PAPURĂ: Nu-l lăsați să scape.

PEPELEA: Sună, fluierașule, să-i faci a juca de streche.

(Sună din fluier ca la ușa cortului. Toți se opresc din goană și încep a juca în loc, sărind în sus, strâmbându-se și neputându-se opri; Pepelea iese, fluierul încetează, dansul se oprește.)

TOȚI: După el! (Se reped spre ușă, fluierul se aude mai departe, dansul iar începe și continuă mai strechiat, pân' ce fluierul tace.) Uf! am obosit, nu mai pot, îmi dau sufletul. (Unii cad pe scaune, alții se rea- zemă-mpreună, spate de spate.)

PAPURĂ (căzând pe treptele tronului): Uf! am jucat fără voie ca la ușa cortului, la bătrânețe. Suntem vrăjiți.

SCENA XI

Aceiași, DAMELE CURȚII, MACOVEI, TOMA, ȚĂRANI, ȚĂRANCE

DAMELE (dau țipăt afară): A!

TOȚI (tresărind): Ce este?

DAMELE (pe terasă): Zmeul! Zmeul!... Săriți... a răpit pe domnița!

(Zmeul trece călare prin aer, cu Sânziana în brațe.)

TOȚI: Zmeul!...

DAMELE (vin, alergând speriate, în scenă): Zmeul! (Se ascund după tronuri.)

PAPURĂ: Ce zmeu? unde-i zmeul?... ce-ați pățit?

O DAMĂ (repede): În vreme ce domnița sta departe pe terasă, grăind cu pasărea cea măiastră, soarele s-a-ntunecat ca de un nor și deodată a apărut prin văzduh un zmeu călare; el a trecut pe lângă domnița, a luat-o în brațe și s-a dus, s-a dus...

PAPURĂ (bui măcit): S-a dus, s-a dus, unde s-a dus?

DAMA: Și s-a făcut în curând nevăzut.

PAPURĂ (tare): Unde?

DAMA: În fundul orizontului.

TOȚI: A!

PAPURĂ: Tocmai în fund?

D A M A: Tocmai.

TOȚI: A!... A!...

PAPURĂ: Ce a... a... a?... ce ați căscat gurile?... La goană după el! (Scoate paloșul și umblă pe scenă ca un nebun, strigând:) După el, voi toți... Domni, crai, împărați, Păcală, Tândală, Macovei. Oștile, să iasă oștile... Poporul!... Să sară poporul! Cum?... să-mi fure bunătate de fată pe sub nas? După hoț, la goană; înarmați-vă cu buzdugane, cu ciomege, cu ce-ți găsi — încălecați pe cai, pe măgari, pe prăjini, și după zmeu, la goană. Eu plec înainte... Hai, nu mă lăsați singur.

TOȚI: Hai! Hai!

COR

La goană, la goană, la goană,
În grabă, la fugă, mereu!
Să-l prindem, să-l facem tocană,
Pe hoțul, pe hâtrul de zmeu!

(Toți ies, alergând pe ușă și pe sub arcade.)

(Sfârșitul actului II.)

ACTUL III

Teatrul reprezintă o pădure deasă, prin care se deschide o alee ce duce din fața scenei până-n fund; în dreapta, un tufar, sub care stă ghemuit Statu-Palmă.

SCENA I

STATU-PALMĂ, apoi ZÂNĂ-CODRULUI

COR

(în pădure)

În pădurea fermecată
Stăm închiși, vai! fără vină.
O! tu, zână adorată,
Scoate-ne iar la lumină.

STATU-PALMĂ: Ian auzi cum se bocesc toți nenorociții prinși în codru de Mama-Pădurii!... Ce dihanie răutăcioasă!... Pe cine-l întâlnește rătăcit pe-aice, îl închide într-un copac... Chiar pe mine, uncheșul Statu-Palmă-Barbă-Cot, m-a osândit să stau în tufarul ista...și mi-a luat amanet iepurașul meu cel șchiop... De nu l-ar fi mâncat ostropăț, sârmanul... Dar iată că vine... La tufar, moșule... (Se ascunde după tufar.)
ZÂNĂ (care vine prin alee): Frate-meu, zmeul, a răpit pe Sânziana... și de-atunci nu l-am mai văzut... l-o fi fermecat, și-l ține legat de poa- lele ei... Ce proastă beție e beția amorului!... Cum ea schimbă pe om în neom... Eu disprețuiesc această slăbiciune omenească... n-am iubit, nici voi iubi vreodată, deși mulți s-au înamorat de mine și s-au rătăcit prin codru, căutându-mă. Năucii! le-am arătat eu cine-i Mama-Pădurii... i-am atras aici în desime și i-am închis în trunchii copacilor... În ste-jarul cel mare am pe Făt-Frumos; în salcia cea pletoasă, pe un poet bocitor; în tufa cea de spini înveninați, pe un invidios jurnalist... în putregaiul cel de ulm, un fost ministru putred la inimă; în strâmbătura cea de lemnul-câinelui, un fals patriot; în tufarul acela am închis pe Statu-Palmă-Barbă-Cot și i-am luat zalog iepurașul lui cel șchiop, ha! ha! ha! (Corul iar se repetă.) Ei plâng, și eu râd de bocetele lor... Dar ce zăresc? Iaca frate-meu, zmeul... posomorât e!... efectul amorului!

SCENA II

ZÂNĂ, ZMEUL (vine prin alee trist, palid și abătut)

ZÂNĂ: Bine-ai venit, frate!... Ce-ai pățit de ești așa trist?

ZMEUL (oftează): Ha!

ZÂNĂ: Ești bolnav?

ZMEUL (dă din cap): Ha!

ZÂNĂ: Nu?... ai pierdut poate pe Sânziana?

ZMEUL (tragic): Ah!... n-am pierdut-o, soro... ea m-a prăpădit pe mine.

ZÂNA: Cum?

ZMEUL: Nu vrea!

Z Â N A: Ce nu vrea?

ZMEUL: Să mă iubească.

Z Â N A: Cum se poate?... tu, zmeul zmeilor!

ZMEUL: Eu, zmeul zmeilor!

ZÂNA: Carevasăzică, nu te-ai îndulcit cu nimica până acum?

ZMEUL: Îndulcit?... Zi amărât, căci numai amar am înghițit... privește-mă în față, ș-apoi mă-ntreabă de viață.

ZÂNA: Într-adevăr, ești cam tras la față.

ZMEUL: Și tras pe sfoară... Sunt galben ca nufărul, căci nici mănânc, nici beau, nici dorm; sunt năuc.

Z Â N A: Adică înamorat?

ZMEUL: Înamorat lulea.

Z Â N A: Lulea?

ZMEUL (tragic): Lulea, ascultă: După ce am răpit-o de la curtea lui Papură... am adus-o prin văzduh la palatul meu din insula cea nevăzută... Sărmana!... era leșinată de spaimă... când s-a trezit și a dat cu ochii de mine... în loc să-mi zâmbească, ca celelalte fete bine cres- cute, știi ce-a făcut?

ZÂNA: Ce?

ZMEUL: S-a-nfuriat ca o pisică sălbatică, și cât pe-aci să mă chio- rască cu unghiile sale trandafirii... Eu am început, după obicei, a-i înșira vorbe drăgălașe... aș!... ca și când aș fi grăit politică.

ZÂNA (râzând): Așa efect deșăntat ai produs?

ZMEUL: Așa!... i-am spus că o iubesc, că vreau s-o fac împărăteasa zmeilor, că i-oi aduce toate comorile din lume, botine cu tocuri de-o șchioapă, corsete, chirase, degeaba!... în sfârșit, i-am căzut la genunchi... Am plâns chiar, crezi tu, Pădureanco?

ZÂNA: Și ea?

ZMEUL: Ea s-a uitat la mine cu dispreț și mi-a zis: Slut ești când te scâncești.

ZÂNA: Și tu?

ZMEUL: Eu m-am supărat și am răspuns: Slut, neslut, ai să fii a mea, de voie, de nevoie; și m-am repezit s-o apuc în brațe.

ZÂNA: Și ea?

ZMEUL: Ea mi-a tras o palmă... dar știi ce palmă? de mi-au scăpărat ochii... (Duios.) Cine ar crede că o mânușită atât de fragedă ar putea... Mi-e umflată falca?

ZÂNA: Umflată bine... și tu?

ZMEUL: Eu m-am făcut că n-am mâncat palma și am dat asalt înainte...

ZÂNA: Atunci?

ZMEUL: Ea a scos, de nu știu unde, un pumnar și mi-a declarat că se ucide de-oi face un pas mai mult.

ZÂNA: Și tu ai crezut-o?

ZMEUL: Era în stare să se străpungă, diavoloaica, pentru ca să-și apere... onoarea.

O copilă cu mâna-i albă

Pe mine, soro, m-a prins de nas.

Și lângă-această minune dalbă

N-am nici putere, nu am nici glas.

Credeam odată că cel mai tare

Și cel mai mare pe lume-s eu.

Ce nerozie!... o fată mare

E mai zmeoaică decât un zmeu!

ZÂNA: De este așa, te jălesc, frățioare... După câte mi-ai spus, Sânziana are mândrie și energie?...

ZMEUL: Prea multă energie... (Își pipăie falca.) Și eu nu mai am vlagă în mine de când mă muncește dorul... puterile mi-au secăt, încât sunt foarte îngrijit, căci am aflat de venirea lui Papură-Împărat asupra mea cu oaste mare!

Z Â N A: Cine ți-a adus astă veste?

ZMEUL: Un șoim cu cap de cuc.

ZÂNA: Vro pasăre măiastră?

ZMEUL: Nicidecum!... Un simplu cuc, care și-a schimbat numele, ca să se coțofănească.

ZÂNA: Și ce-ai de gând să faci?

ZMEUL: De-aș fi în apele mele, nu mi-ar păsa de oastea lui Papură... dar mă simt fără curaj... de când m-a muiat amorul... și mă tem...

Z Â N A: Nu te teme, cât sunt eu în calea lor... alt drum decât acest din codru nu duce spre insula ta. De-or intra în el, îi prind în mrejele mele.

ZMEUL: Prinde-i, surioară! mai cu samă pe împăratul... Sânziana va face tot ce voi vrea eu pentru ca să scape pe tată-său... ș-atunci voi redeveni iar zmeul zmeilor, cu-o falcă-n cer și cu alta pe pământ... dar ce s-aude? (În stânga e un zgomot de oameni.)

ZÂNA: Zăresc o oaste mare... o fi Papură.

ZMEUL: O oaste?... fug...

ZÂNA: Mergi degrabă de te închide în cetatea ta.

ZMEUL: M-am dus! (Iese fuga prin fund.)

ZÂNA: Sărmanul frățior, cine-ar zice c-a fost spaima lumii... privește, din zmeu, s-a schimbat în iepure. Efectul amorului! (Intră în pădure.)

SCENA III

PAPURĂ, PĂCALĂ, TÂNDALĂ, MACOVEI,
ȚĂRANI, OSTAȘI

(toți sunt înarmați cu felurimi de arme; intră din stânga, obosiți de drum)

COR

Aoleo! nu mai pot,
Ostenit sunt de tot,
Am să mor!
Ce necaz! pân-acum,
De un an sunt pe drum
Umblător, mor, zău, mor.

PAPURĂ: Unde suntem, Tândală?

TÂNDALĂ: La marginea unui codru, auguste.

PAPURĂ: Ai vorbit de te-ai pripit... te întreb, în ce țară am ajuns?

TÂNDALĂ: Cine poate ști... de un veac de om umblăm lela pe fața pământului, fără a-i da de capăt... Ne-am pierdut și drumul și cărarea.

PAPURĂ: Așa este, mi-am lăsat tronul, masa și odihna, ca să-mi gălesc fata... în ce hal oi găsi-o!

PĂCALĂ: Dacă-i găsi-o?...

PAPURĂ: Dacă-i găsi-o, precum zici... Dar adică de ce n-aș găsi-o? Cu toate că se poate prea bine să n-o gălesc, dar se poate s-o și gălesc... însă în ce hal?... în ce hal?... asta-i întrebarea?

PĂCALĂ: Asta.

PAPURĂ: În sfârșit, unde ne aflăm?... Am trecut, ca Alexandru Machedon, prin țara furnicilor, prin țara căpcăunilor, și abia am scăpat teferi, deși am pierdut jumătate de oaste... așa vom scăpa și de-acum nainte... nu vă temeți. Dascăle Macovei... tu, care ești membru Societății Geografice din Podul Iloaiei, trebuie să cunoști partea asta de lume?

MACOVEI: Măria-ta... de nu cumva am intrat în împărăția uriașilor sau în crăia piticilor, sau în domnia tricolocilor, apoi trebuie să nu fim departe de țara zmeilor.

TOȚI (cu frică): Oare?

PAPURĂ: Cum?...să fie oare zmeul așa aproape de noi?

TOȚI (dând îndărăt): În codrul ăsta?

PAPURĂ (se dă după ostași): Ce v-ați speriat, voinicilor?... au nu vă gândiți la strămoșii voștri?! la acei eroi care sunt meniți a fi exploatați de strănepoții lor?... Păcală-Tândală, unde sunteți?
PĂCALĂ -TÂNDALĂ (ieșind dintre ostași): Prezenți.
PAPURĂ: Intrați în codru și trageți cu ochiul, nu cumva îți zări zmei pe după copaci.
A M Â NDOI (uimiți): Noi?
PAPURĂ: Voi, d-apoi cine?... eu?... Hai, marș... de-ți scăpa din ghearele lor, voi fi marinimos cu voi, iertându-vă păcatele... marș...
AMÂNDOI: Ne-am topit...
PAPURĂ: Pornit-ați azi?...
AMÂNDOI: Pornit, auguste.
PAPURĂ (ostașilor): Până se vor întoarce din misiunea lor ex- traordinară, de se vor mai întoarce... voi întindeți-mi cortul sub pădurețul cel stufos, ca să mă odihnesc... (Arată în dreapta, înspre culise.)
Unde-s Pârlea și Lăcustă?
MACOVEI: Au rămas pe urmă, după obicei.
PAPURĂ: Pare-mi-se că bat lăturile... Hai! (Iese pe gânduri.) În ce hal oi găsi-o? (Iese-n dreapta, cântând corul de la începutul scenei.)

SCENA IV

PĂCALĂ, TÂNDALĂ

TÂNDALĂ: Păcală?
PĂCALĂ: Ce-i, Tândală?
TÂNDALĂ: Te-ai spovăduit pân-a nu pleca de-acasă?
PĂCALĂ: Ba nici am gândit; dar tu te-ai împărtășit?
TÂNDALĂ: Nici atât.
PĂCALĂ: Apoi halal de noi!
TÂNDALĂ: Halal!... Păcală, știi una?
PĂCALĂ: Ce?...
TÂNDALĂ: Dacă am spăla putina?
PĂCALĂ: M-am gândit de mult la asta... dar unde să mergem?...
încotro s-apucăm singuri-singurei?... să ne rătăcim?... să ne mănânce fiarele?... asta vrei?...
TÂNDALĂ: Ferească Sfântul... hai dar în codru... de-om întâlni vreun zmeu... i-om da decorațiile noastre, ca să-l îmblânzim... Cine știe?... poate că și zmeii să aibă slăbiciune pentru decorații...
PĂCALĂ: Bună idee... Tândală... nu ești prost de tot... Hai!...

(Intră amândoi în alee și se îndreaptă cu sfială spre fund. Deodată mulțime de țânțari ies dintre copaci, bâzâind prin văzduh, și-i atacă.)

TÂNDALĂ: Păcală, vezi ceva?
PĂCALĂ: Nimic alt, decât un soi de țânțari morți de foame... să juri că-s postulanți.
TÂNDALĂ (apropiindu-se): Hâș, dihanie... na!... m-a pișcat de mână... (Își trage o palmă peste mână.)
PĂCALĂ: L-ai ucis?...
TÂNDALĂ: Ba!... ia seama, se pune unul pe obrazul tău.
PĂCALĂ: Îl aud bâzâind și-l pândesc.
TÂNDALĂ: Dă-i!
PĂCALĂ: Na! (Își trage o palmă peste obraz.)
TÂNDALĂ: L-ai ucis?
PĂCALĂ: Ba nu, ucigă-l crucea. (Înaintând.) Vezi ceva printre copaci, Tândală?
TÂNDALĂ: Tufă!... Stai...
PĂCALĂ: Ce-i?

TÂNDALĂ: Un țânțar cât un bivol... Iaca vine... bâzâie... se pune pe vârful nasului... na!... aoleo!... (Își trage un pumn peste nas.)

PĂCALĂ: L-ai turtit?...

TÂNDALĂ: Ba, mi-am turtit nasul!

PĂCALĂ: Să-i fie de bine!...

(Tot apărându-se de țânțari și examinând desimea codrului, ajung în fund.)

TÂNDALĂ: Păcală... apucă tu în dreapta și eu în stânga... de-acum ce-o vrea Dumnezeu cu noi.

PĂCALĂ: Poate să pierim... Tândală, să ne îmbrățișăm, pentru întâia și ultima oară... Să ne iertăm...

TÂNDALĂ (luându-l în brațe): Multe ți-am greșit, frate.

PĂCALĂ: Și eu ție...

TÂNDALĂ: Am cătat să te dau peste cap din minister.

PĂCALĂ: Și eu pe tine.

TÂNDALĂ: Știi că asta nu-i delicat?... Dar suntem chit... adio... să ne vedem sănătoși.

PĂCALĂ: Da! pe ceea lume.

(Se despart, apucând unul în dreapta și celălalt în stânga... ei dispar... Tremolo.)

TÂNDALĂ (cu glas speriat, între culise): Păcală!...

PĂCALĂ (asemenea): Tândală!...

(Vin amândoi în scenă, plini de groază și cu nasurile bășicate.)

TÂNDALĂ: Ce este? Zmeul? ai văzut zmeul?...

PĂCALĂ: Ba nu... dar tu?...

TÂNDALĂ: Nici eu.

PĂCALĂ: Apoi de ce m-ai chemat?...

TÂNDALĂ: Mi-a fost dor de tine!...

PĂCALĂ: Zi mai bine că ți-a fost frică.

TÂNDALĂ: Frică?... nicidecum!... groază!...

PĂCALĂ: Iaca!... Da ce-ai pățit, Tândală? Ți-e nasul roș și umflat ca o sfeclă.

TÂNDALĂ: Ș-al tău ca un morcov.

PĂCALĂ: Suntem decorați amândoi cu ordinul legumelor.

TÂNDALĂ: Taci!... S-aude ceva... la sănătoasa, frate.

PĂCALĂ: Stăi, nu te teme... vine împăratul.

SCENA V

TÂNDALĂ, PĂCALĂ, PAPURĂ(cu suita)

PAPURĂ: Ha! ha! v-ați întors din codru?... ați cercetat bine?... ați văzut ceva?...

PĂCALĂ: Am văzut numai niște țânțari.

TÂNDALĂ: Cât niște zmei!

PAPURĂ: Și v-ați războit cu dânșii... judecând după halul nasurilor voastre... Ha! ha! ha! ce frumoși sunteți!... începeți a da mugur. (Toți râd.)

COR

Ce nas roșcovan,

Să juri că-i curat

Morcov degerat

Sau muc de curcan.

Ha, ha, ha, ha, ha! Ha, ha, ha, ha, ha!

TÂNDALĂ: Ce râdeți?...

PAPURĂ: Dar, în sfârșit, v-ați convins că nu-i nici o primejdie de trecut prin codru... Hai dar, copii, adunați-vă-mprejurul meu. Și cruce- ajută... Hai... (Vor să plece spre alee.)

SCENA VI

Aceiași, ZÂNA-CODRULUI

ZÂNA: Cale bună, împărate!

PAPURĂ: Sărut ochii, draguliță.

ZÂNA: Unde mergi cu așa oaste mare?... Vrei să cotopești lumea?...

PAPURĂ: Ba, deocamdată, merg să-mi găsesc fata.

ZÂNA: Pe Sânziana, care a răpit-o zmeul?

PAPURĂ: Tocmai!... dar nu prea cunoaștem drumul; n-ai putea d- ta să ne îndrepti spre țara zmeului?

ZÂNA: Cum nu, dar ce-mi dai?...

PAPURĂ: Îți dau un bărbățel, gigât și frumușel, într-ales... Vrei pe Tândală?

Z Â N A: Unde-i, să-l văd?

PAPURĂ: Iată-l.

ZÂNA (râzând): Borcănosul ăsta?

TÂNDALĂ (supărat): Și ea râde? apoi n-are haz!...

PAPURĂ: Nu căta că-i cam beteag la nas... l-au pișcat țânțarii, altminterea-i nostim.

ZÂNA (râzând): Mai bine vă duc degeaba... Hai!

PAPURĂ: Dar nu ne-or mânca țânțarii?

Z Â N A: N-aveți grijă... i-au săturat nasul d-sale! (Arată pe Tândală.)

PĂC A L Ă (aparte): Pe mine nu m-a văzut? (Se ascunde la față.)

ZÂNA: Și al d-tale. (Arată pe Păcală.)

PĂCALĂ: Na.

ZÂNA (aparte): Au încăput pe mâna mea? am să-i schimb în dobitoace.

(Ies cu toții în codru, cântând: "Ce nas roșcovan" etc.)

SCENA VII

STATU-PALMĂ-BARBĂ-COT, LĂCUSTĂ-VODĂ

STATU-PALMĂ(ieșind din tufar): S-a dus Mama-Pădurii, ca să facă iar vreo răutate... Când aş putea să fug de-aici... când aş găsi un om să mă poarte în spinare!... bătrânețile m-au făcut olog de picioare... și iepurașul meu a pierit, sârmanul... dar pare că vine cineva... samănă a fi un besmetic, iată-l. (Se pune sub tufă.)

LĂCUSTĂ (intră în stânga, îngrijit): Ce s-a făcut oastea?... încotro a apucat?... m-am răzlețit de ea, ca să mănânc ceva... și m-am rătăcit. Unde mă aflui? de cine să întreb? nu văd țipenie de om... ba parcă zăresc ceva colo, sub tufă. (Se apropie de tufar.) Un moșneguț! Moșule, uncheașule... n-ai văzut trecând o oaste pe-aici?

STATU-PALMĂ(surd): Ha!

LĂCUSTĂ: O oaste?

STATU-PALMĂ: Ha!

LĂCUSTĂ (mai tare): Oamenii mulți.

STATU-PALMĂ: Ha!

LĂCUSTĂ: E surd, sârmanul... să strig mai tare. (Strigă.) Moșule, n-ai văzut pe Papură-Împărat?

STATU-PALMĂ: Ai mâncat păpară?

LĂCUSTĂ: Bree, astupate-i sunt urechile. (Tare, cât poate.) Papură.

STATU-PALMĂ: Papară?

LĂCUSTĂ: Oi să mă culc lângă el, ca să-i chiui la ceafă. (Pus pe brânci lângă el răcnește.) Papură, Papură-Împărat.

STATU-PALMĂ(sărind călare pe umerii lui Lăcustă): Am auzit... ce strigi așa?...

LĂCUSTĂ (surprins): Iaca, ce-ai pățit, uncheașule, de încaleci pe mine?

STATU-PALMĂ: Te-am încălecat pentru ca să mă porți în spinare pe lume.

LĂCUSTĂ (sculându-se): Eu să-ți fiu cal?... Nu-mi spui că ești ghiduș? Coboară de pe umeri.

STATU-PALMĂ: Nici gândesc... mi-e bine aici.

LĂCUSTĂ: Ți-o fi, dar mie nu... dă-te jos.

STATU-PALMĂ: Ha!

LĂCUSTĂ: Nu te mai face că ești surd... Hai, destulă glumă!

STATU-PALMĂ: Ha!

LĂCUSTĂ: Ei, apoi nu te întrece, ghiujule, că-ți trag o trânteală s-o pomenești...

STATU-PALMĂ (îl bate cu călcâiele): Hi! hi!... jărpane!

LĂCUSTĂ: Jărpane?... așteaptă, să te hurduc până ți-a ieși sufle- tul... să-ți arăt eu jărpan. (Sare-n loc, se zbugiumă în toate părțile.)

STATU-PALMĂ: Degeaba te trudești... m-am făcut una cu trupul tău.

LĂCUSTĂ: Una?... dar cine ești tu, afurisitule?

STATU-PALMĂ: Statu-Palmă-Barbă-Cot!

LĂCUSTĂ (îngrozit): Statu-Palmă? Aoleo!... aoleo!... ajutor!...ajutor! oameni buni! (Aleargă nebun.)

STATU-PALMĂ(râzând): Hi! hi! hi! hi!... nu te-aude nime... doar numai Mama-Pădurii.

LĂCUSTĂ: Mama-Pădurii!... săriți, nu mă lăsați, s-a legat năpatea de mine ca boala de om sănătos.

STATU-PALMĂ: Ha! ha! ha! (Râde.)

LĂCUSTĂ: Mă duc să mă arunc într-o fântână, ca să-l înec... (Fuge-n dreapta.) Aoleo!...

STATU-PALMĂ: Hi... mârtoagă... Ha! ha! ha!...

SCENA VIII

PÂRLEA-VODĂ (vine alergând de la stânga)

PÂRLEA: Parc-am auzit zbierând pe Lăcustă. Ce i s-a întâmplat? Să-l fi mâncat vreun balaur?... Prost dejun, dar eu, cu toate acestea, nici n-am ospătat, nici n-am băut... ci am rămas în urmă de oamenii mei... ce să mă fac? Încotro să-mi îndrept pașii? drum nu-i, doar s-apuc prin cel codru... Hei!... ce-mi văzură ochii!

SCENA IX

PÂRLEA-V ODĂ, PAPURĂ-ÎMPĂRAT (cu cap de buhai de baltă), TÂNDALĂ-PĂCALĂ (cu capete de lup), MACOVEI (cu cap de măgar), CEILALȚI (cu capete de buraticii și de alte vietăți. Ies cu toții dintre copaci și înconjoară pe Pârlea-Vodă, imitând cu toții broaștele.)

COR

Ua ca, ua ca, ua ca, ua ca, ua ca!

Am pățit-o iaca-așa...

Ua ca, ua ca, ua ca, ua ca, ua ca!

PÂRLEA: Ce or buraticii ăștia?... îmi dau de știre că are să plouă... Bine, bine, vă mulțumesc că-mi anunțați ploaie, doar mi s-a mai stinge setea din piept.

PAPURĂ (cu un ton plângător): Ua ca, ua ca, ua ca!

PÂRLEA: Curios lucru... cum samănă broscoiul ăsta cu Papură. (Tândală și Păcală se apropie de Pârlea și urlă ca lupii.) Tio, dihăni!... la stână... să juri că-s Păcală și Tândală. (Macovei rage ca măgarii la urechile lui Pârlea.) Ha! urecheatule... ăsta e Macovei învățatul în picioare.
ZÂNA (se arată): În codru, dihăniilor!

(Papură cu ai lui dispar în pădure, reîncepând corul de buratici.)

SCENA X

PÂRLEA, ZÂNA-CODRULUI

PÂRLEA: O nevăstuică?

ZÂNA (aparte): Cine să fie ardeii ăsta?

PÂRLEA (aparte): Frumușică... ochi plini de foc... talie plinuță... brațe de caș... îmi dau poftă de mâncare... Dacă mi-aș cerca norocul?... (Grațios.) Puiculiță, de-aici ești?

ZÂNA: De aici.

PÂRLEA: Și cum te cheamă, maică?

ZÂNA: Pădureanca mă cheamă, taică.

PÂRLEA: Pădureanca!... se vede că ești născută în codru?

ZÂNA: Ai ghicit.

PÂRLEA: Dar... nu ești sălbatică?...

ZÂNA: Nu cred.

PÂRLEA: Bujorașule, așa te vreau.

ZÂNA: Dar de ce mă vrei așa?...

PÂRLEA: De ce?... Hm!... ascultă, măiculiță, ce ai zice dacă ți-aș face o propunere...

Z Â N A: Ce propunere?

PÂRLEA: Foarte nevinovată... adică să ne primblăm împreună, a la brațetă, prin cea desime.

ZÂNA: A la brațetă?...

PÂRLEA: Dar; hai să culegem cimbrisor.

Z Â N A: Nu te pricep.

PÂRLEA: Vorbă să fie... parcă n-ai mai cules cimbrisor de când ești.

ZÂNA: De unde să culeg, dacă nu-i?

PÂRLEA (aparte): E cam prostuță, dar frumoasă coz. (Tare și-apropiat.) Cum se poate?... un juvaer ca mata, cu o guriță așa de îmbobocită, cu niște sprâncene așa de îmbinate... cu o talie așa de rotunjoară. (Vrea să o apuce de mijloc.)

ZÂNA (lovindu-l peste mână): Nu pune laba.

PÂRLEA (încântat): Labă?... e nostimă de tot Pădureanca! Vorbă multă, sărăcie... Știi una?

ZÂNA: Spune.

PÂRLEA: Îmi placi, nevoie mare; m-ai fermecat, m-ai scos din țâțâni... și, de vrei să-ți găsești norocul, n-ai decât să te dai în dragoste cu mine, pe legea mea.

ZÂNA: Oare? dar cine ești d-ta?

PÂRLEA (cu emfază): Pârlea-Vodă.

Z Â N A: Pârlea-Vodă cel vestit?

PÂRLEA (mândru): Eu!

Z Â N A: Cel frumos?

PÂRLEA: Eu!

Z Â N A: Cel drăgălaș?

PÂRLEA: Eu!...

Z Â N A: Cel șuchet?...

PÂRLEA: Tot eu! văd că mă cunoști, ca și când m-ai fi făcut.

ZÂNA (oftând): Ah!

PÂRLEA: Oftezi?... oftezi după mine... găinușa tatei?... mă așteptai?...

ZÂNA (coborând ochii): Ah!

PÂRLEA: Ei! nu mai suspina, cănărașule, că nu-s doar nemilos- tiv... știu să compătinesc la amorurile ce aprind... Pe cât sunt de plăcut, sunt și mărinimos.

ZÂNA: Ce bun ești!

PÂRLEA: Așa mi-i crasisul. (Deschide brațele.) Și de vreme ce m-ai îndrăgit nitam-nisam... vino-n brațele mele... eu să te schimb pe tine în zâna fericirii și tu să mă schimbi pe mine în...

ZÂNA (înaintează și-l atinge cu o vărguță): În curcan... (Pârlea se preface în curcan.)

PÂRLEA: Aoleo!

ZÂNA: Ha! ha! ha! încă unul!... la coteață. (Îl alungă.)

PÂRLEA: Glu! glu! glu! glu!

(Pârlea fuge-n pădure. Deodată s-aude-n depărtare fluierul lui Pepelea.)

ZÂNA (singură): Un fluier?... îl cunosc?... e fluierul lui Pepelea, dat lui de Zâna-Lacului, dușmana mea de moarte... El fură mințile și pătrunde inimile. (Ascultă.) Ce armonie încântătoare!... Cu el, Pepelea poate realiza tot ce dorește în astă lume. Pepelea se duce să scape pe Sânziana din insula fratelui meu... Cum să-l opresc de-a merge înainte?... Cum să-i smulg arma din mână, fluierul cel vrăjit?... A!... bună idee!... să iau chipul și glasul Sânzianei, să-i ies în cale, să-l amețesc, să-l orbesc... minunat! (Fluierul încetează.) Are să cadă și el în mrejele mele. (Intră în pădure.)

SCENA XI

PEPELEA și, mai pe urmă, ZÂNA-CODRULUI

ARIE

PEPELEA

În zadar alerg pământul,
În zadar mă ostenesc
Pe iubita-mi Sânziană
De la zmeu să o răpesc.
Calea-i lungă, fără margini,
Cum e și iubirea mea,
Zi și noapte alerg câmpii,
Făr-a mă-ntâlni cu ea.

Sărmana copilă!... o văd pretutindeni, în flori, în stele, în zori, în umbră, dar nu e decât o nălucă ce dispare și eu rămân tot singur și nemângăiat. (Se pune pe o rădăcină. În pădure se aude glasul Sânzianei.)

GLASUL

În zadar plâng zi și noapte
Cerând lumii ajutor.
Nu găsesc, vai! nici un suflet
De-a mea soartă-ndurător.

PEPELEA (tresărind): Ce-aud?... e glasul Sânzianei. (Se scoală tulburat.)

GLASUL SÂNZIANEI

Viața mea se ofilește
Ca un fir de iarbă-n vânt,
Și eu, trista Sânziană,
Mă apropiu de mormânt.

(Zâna-Codrului vine în scenă sub figura Sânzianei.)

PEPELEA: Sânziană-Sânziană!

Z Â N A: Cine mă cheamă?

PEPELEA: Eu, Sânziană!

Z Â N A: Cine ești tu?

PEPELEA: Nu mă recunoști?... Eu sunt Pepelea, care te-am scăpat de zmeu în palatul tău împărătesc... și ți-am adus o pasăre măiastră.

Z Â N A: Când?... a!... mi-aduc aminte... e mult de-atunci, judecând după chinurile ce-am suferit, cât am fost în puterea zmeului.

PEPELEA: Dar acuma nu mai ești în puterea lui?

ZÂNA: Nu; am fugit din palatul lui, și de-atunci umblu rătăcind noaptea și stau ascunsă cât e ziua... dorul și speranța mea sunt de-a mă întoarce acasă la tatăl meu.

PEPELEA: Te-oi duce eu, Sânziană, eu care venisem ca să ucid zmeul, să te scap de el.

ZÂNA: Să-l ucizi?... A! ferește-te de dânsul, căci el are un buzdugan pe care-l aruncă în depărtare de șapte poște, și tu n-ai nici o armă.

PEPELEA: Te înșeli, Sânziană, am două arme neînvinse, cu care pot face minuni.

ZÂNA: Două?... ce arme?...

PEPELEA: Amorul ce mi-ai inspirat și care mă face a disprețui toate primejdiile, toate piedicile.

ZÂNA: Cum? Mă iubești?

PEPELEA: Aș fi venit să lupt de moarte cu zmeul, dacă nu te-aș iubi?

ZÂNA: Ah! Pepeleo! dacă în adevăr simți compătimire pentru mine, nu-ți expune zilele în zadar; mai bine fugi de aceste locuri și mă părăsește soartei mele nenorocite.

PEPELEA: Eu să te părăsesc, după ce te-am regăsit?... Mai bu-curos să mor.

ZÂNA: Ah! Pepeleo! ce mi-ar folosi un rest de viață dacă ai muri tu? N-ai înțeles că și eu, din parte-mi... te iubesc?

PEPELEA (fericit): Tu pe mine? O, de-acum sunt împăratul lui-mii!... Vie zmei, balauri, pajuri năzdrăvane, le voi combate, le voi învinge.

ZÂNA: Dar cu ce?

PEPELEA: Cu fluierașul ăsta pe care mi l-a dat Zâna-Lacului.

ZÂNA: Ți-ai pierdut mințile, Pepeleo?... cu o biată trestie crezi tu să sfârâmi buzduganul zmeului?

PEPELEA: Dar tu nu cunoști puterea acestei trestioare, prin farmecul ei eu am scăpat de toate nevoile; Zâna-Lacului, care mă ocrotește, mi-a zis să nu mă despart niciodată de fluierașul ăsta, să nu-l dau nimănui, căci pe loc m-ar cuprinde moartea.

ZÂNA (cu glas dezmiertător): Nici mie măcar?

PEPELEA: O! ție-ți dau tot, tu ești viața mea și fericirea vieții mele.

Z Â N A: Adevărat? adă fluierul ca să suflu în el, și el să-mi spuie de este adevărat amorul tău?

PEPELEA (dându-i fluierul): Ține.

ZÂNA (luând fluierul și schimbând tonul): A! te-am dezarmat, nemernicule, și te-am redus iar la nimicirea ta omenească.

PEPELEA: Ce zici?

ZÂNA: Ai crezut că sunt Sânziana?... privește... (Își scoate vălul.) Sunt sora zmeului, Pădureanca, Mama-Pădurii, și te osândesc să intri de viu în pământ... Pieri!...

PEPELEA (desperat): A! (Încet intră în pământ.)

Z Â N A: Pieri de la lumina soarelui și te afundă în noaptea morților.

PEPELEA: O, Zâna-Lacului, Zâna-Lacului!

(S-aude un tunet. Zâna-Lacului apare în văzduh, purtată pe aripile unei pajuri.)

SCENA XII

Aceiași, ZÂNA-LACULUI

ZÂNĂ-LACULUI: Stai!

ZÂNĂ-CODRULUI (înfiorându-se): Zâna-Lacului, sunt pierdută! (Scapă fluierul din mână.)

ZÂNĂ-LACULUI: Pepeleo, ieși din pământ. (Pepelea iese încet pe fața pământului.) Iar tu, Pădureanco, Zâna-Codrului, tu care nu cunoști pe lume nici mila, nici iubirea, dispari.

ZÂNĂ-CODRULUI (retrăgându-se speriată, se apropie cu spatele de un stejar, care se deschide și-o înghite. Dispărând): A!

PEPELEA (îngenunchind): O! Zână binefăcătoare, cum să plătesc binele ce mi-ai făcut?

ZÂNĂ-LACULUI: Făcând și tu bine altora; sună din fluier, ca să dezlegi de farmecele Pădurencei pe toți nenorociții care gem închiși în codrul acest blestemat.

Adio, rămâi cu bine,

Împlinește-ți soarta ta.

Și gândește-n veci la mine,

Eu voiesc a te-ajuta.

Într-o oară de urgie

Tu mi-ai fost apărător,

Eu voi fi cu bucurie

Al tău înger păzitor. (Dispare.)

(Pepelea, luând fluierașul de jos, sună în el; deodată copacii se deschid, lăsând să iasă din trunchiurile lor mai mulți oameni fermecați de Pădureanca: Papură, Pârlea-Vodă, Macovei, Tândală, Păcală etc. Reapar toți sub figurile lor. Muzică la orchestră. Pepelea iese.)

SCENA XIII

PAPURĂ, PÂRLEA, TÂNDALĂ, PĂCALĂ, MACOVEI, apoi LĂCUSTĂ și STATU-PALMĂ etc.
COR

Din pădurea fermecată,
Unde gemeam fără de vină,
O! minune, - iată-ne, iată
C-am ieșit iar la lumină!

PAPURĂ: Uf! am scăpat!... mă întorc acasă... Cine vine cu mine?...

TOȚI: Eu! Eu! Eu!

PAPURĂ: Hai!... de-acum aibă parte Sânziana de zmeul ei; m-am săturat de vânturat lumea.

PĂCALĂ: D-apoi eu!...

TÂNDALĂ: D-apoi eu!...

(Lăcustă intră alergând cu Statu-Palmă în spinare.)

LĂCUSTĂ (între culise): Ajutor! Ajutor!...

PAPURĂ: Ce mai este?...

LĂCUSTĂ (intrând): Scăpați-mă!... nu mă lăsați.

PAPURĂ: Iaca Lăcustă-Vodă, ce-ai pățit, ce ți-a crescut în spinare?...

LĂCUSTĂ: Mi-a crescut un uncheaș, Statu-Palmă-Barbă-Cot!...Am obosit. Sunt mort! (Cade pe pământ lângă tufari.)

STATU-PALMĂ(zărind un iepure lângă tufari, sare din spinarea lui Lăcustă și încalecă pe iepure):

Iaca iepurașul meu cel șchiop. Te las, Lăcustă; nu mai am nevoie de tine.

LĂCUSTĂ (sculându-se): Uf! greu e de-a fi vită.

PAPURĂ: Tu o spui, Lăcustă? mă mir, mă mir... Vii cu mine acasă.Și tu, Pârleo?

PÂRLEA: Ba, mergem să găsim pe Sânziana.

STATU-PALMĂ: Voi fi eu călăuzul.

PAPURĂ: Călătorie sprâncenată.

COR

Cale bună, cale bună,
Hai acasă împreună... etc.

(Papură cu ai lui apucă în stânga; Statu-Palmă, Pârlea și Lăcustă, în dreapta.)

(Sfârșitul actului III.)

ACTUL IV

Teatrul reprezintă insula zmeului... în stânga, un palat văzut în profil și terminat în fața publicului prin un turn cu două caturi. Turnul are câte-o fereastră cu gratii de fier la fiecare cat. Dincolo de turn, poarta palatului. În fund, o stâncă, după stâncă, marea. În dreapta, un capăt de pădure... în mijlocul scenei, un puț cu ciutură; lângă puț două poloboace mari, un hârleț și un butuc de stejar.

SCENA I

PÂRLEA-VODĂ, LĂCUSTĂ- VODĂ

(La ridicarea cortinei, unul scoate apă cu ciutura din puț, celălalt o deșartă în poloboc.)

LĂCUSTĂ: În ce hal am ajuns, vere Pârle!... noi, odinioară domni stăpânitori, iată-ne acum argați la blestematul cel de zmeu, care ne-a prins robi.

PÂRLEA: Păcatul omului, Lăcustă, vere!... mai cuminte făceam de urmam pe Papură, să ne întoarcem la domniile noastre, decât să alergăm nebuni după Sânziana.

LĂCUSTĂ: Așa este, dar tatăl ei știi că făgăduise jumătate de împărăție aceluia care i-a deveni ginere. Și mărturisesc că zestrea asta îmi făcea cu ochiul.

PÂRLEA: Și mie... ș-apoi eu mai am un păcat, mi-s dragi fetele și nevestele... Pentru ele sunt în stare să alerg până-n ceea lume... natură blestemată, ce vrei? (Scoate o ciutură.)

LĂCUSTĂ (vărsând ciutura în poloboc): Și iată la ce capăt ne-au adus patimile tinereții!... ah! ah!...

PÂRLEA: Taci, vere, nu mai scârțâi din gât, că mă înduioșezi.

LĂCUSTĂ: Buturuga cea de Statu-Palmă ne-a jucat chiulul... El ne-a scos la malul mării și ne-a dat pe mâna zmeului... bun călăuz, mânca-l-ar guzganii!

PÂRLEA: Și zmeul, fără nici o considerațiune pentru niște persoane simandicoase ca noi, ne-a pus sub aripă și ne-a adus porto-fran- co în insula asta, pierdută-n fundul mărilor.

LĂCUSTĂ: Ș-aicea zmeul, tot fără acea lipsă de considerațiune, ne-a condamnat la muncile publice, ziua-ntreagă trebuie să scoatem apă, pentru bucătăria lui. El mănâncă cât un casier și noi... postește robul lui Dumnezeu... Ian privește, mi s-au lungit urechile de foame.

PÂRLEA: De ce nu le mănânci pe ele, vere? ai avea cu ce să te- ndestulezi!

LĂCUSTĂ: Ție ți-e a glumi, dar nu-i de glumit. Pârleo, zmeul are gând rău cu noi, ziua ne pune la muncă și noaptea ne închide în turnul ăsta plin de șoareci... Viața-i asta?... te întreb?... și mult o să mai ție?...

PÂRLEA: Întreabă-l pe zmeu!

LĂCUSTĂ: Încaltea de-am fi avut... mângâierea de-a vedea pe Sânziana, dar unde-i?

PÂRLEA: O fi închisă și ea într-un beci, sârmana, jertfa geloziei și a barbariei zmeului.

LĂCUSTĂ: Se poate și asta, dar, oricum, ea ca ea; însă noi ce ne facem? Vere, crezi tu că vom scăpa vreodată de-aicea?

PÂRLEA: Cum nu, să n-ai îndoială, vom ieși pe ceea lume.

LĂCUSTĂ: Pușchea pe limbă-ți...

DUO LĂCUSTĂ ȘI PÂRLEA

Fost-am domn încoronat,

Ș-acum iată-mă argat,
Părăsit de-al meu noroc
Și legat de-un poloboc!

LĂCUSTĂ

De nu lăsăm și casă și domnie
Ca să alerg după căsătorie...

PÂRLEA

De nu lăsăm și tron și bună masă
Ca să alerg hai-hui după mireasă...

LĂCUSTĂ

Eu nu pățeam așa rușine mare,
S-ajung un prost în desconsiderare.

PÂRLEA

Nici eu pățeam așa rușine,
Din domn măreț s-ajung un prost ca tine.

ÎMPREUNĂ

Fost-am domn încoronat etc.

PÂRLEA: Taci, vine dihania... la lucru, Lăcustă!

SCENA II

Aceiași, ZMEUL

ZMEUL (ieșind din palat): Umplut-ați poloboacele?

LĂCUSTĂ: Umplut. (Aparte.) Plesni-le-ar doagele, și ție capul.

ZMEUL: Bine; acum le luați în spinare și le duceți în bucătărie.

LĂCUSTĂ: În spinare?... poloboace de câte 60 vedre unul?... să ne deșelăm?...

ZMEUL: Ce-mi pasă?... doi deșelați mai mult pe lume... mare pagubă?

PÂRLEA (demn): Nici nouă nu ne-ar păsa dac-ar fi pe spinarea altora, dar umerele noastre nu-s deprinse cu asemenea greutăți... Ele au purtat numai sarcinile statului...

ZMEUL: Ș-acum vor purta poloboace... Hai la bucătărie, curând.

PÂRLEA: Non possumus.

ZMEUL: Ce-ai zis?

PÂRLEA: Am zis catolicește... non possumus, adică: mă-nchin cu plecăciune.

ZMEUL: Îndrăzniți a vă împotrivi mie?

PÂRLEA: Îndrăznim... da!... fă cu noi ce-i voi. Ești mai tare și ne ai la mână, dar după ce ne-am înjosit a scoate apă cu ciutura, ca niște argați... să ne mai înjosim a căra poloboace, ca niște hamali? Nicio-dată, demnitatea și filotimia nu ne iartă.

ZMEUL (ridicând palma): Vă mănâncă falca, se vede.

LĂCUSTĂ: Să nu dai, că mă mâni...

PÂRLEA (dârz): Lovește... fii brutal, cum te arată chipul. Arată-ți arama, ca să te vază Sânziana cine ești.

ZMEUL (aparte): Sânziana?... are dreptate!... să mă stăpânesc, până mi-oi săvârși cununia.

LĂCUSTĂ (lui Pârlea): Ce stă pe gânduri?

PÂRLEA: L-am făcut marț cu elocvența mea.

ZMEUL: Sumeția voastră merită o pedeapsă, dar fiindcă mă-nsor mâine cu Sânziana, vă iert; și fiindcă o să-mi fiți necesari pentru ospățul cununiei, vă scutesc de căratul poloboacelor pe astăzi... Mergeți în pădure, ca să dați la pământ zece stejari de cei mai groși... Hai!
PÂRLEA (lui Lăcustă): Hai să tragem un somn la umbră. (Iese în dreapta.)
LĂCUSTĂ: Bine. (Ieșind.) Poftim!... argat... hamal... și pădurar!... Ce cumul!... of!... of!...

(Sânziana iese pe furiș și dispare după stânca din fund.)

ZMEUL: Mișeei, nu pot să ridice măcar un poloboc plin, lucrul cel mai lesne; ce-i un poloboc? o cofă mai măricică, ș-atâta tot... Să-l duc dar eu însumi în casă pe umăr... (Îl ridică.) E ușor-ușurel, ca o pană. (Iese.)

SCENA III

SÂNZIANA (vine-n scenă cu colivia-n mână)

SÂNZIANA: M-am furișat din palat, ca să merg la malul mării... nenorocita de mine! n-am zărit nici o corabie!... nici un ajutor nu-mi vine! Sunt uitată și de Dumnezeu și de oameni!... numai păsărica asta mă mai mângâie.

Spune-mi, pasăre iubită,
Cu grai dulce omenesc,
Veni-va ziua dorită,
Acest loc să părăsesc?

P ASĂREA: Da! da! da! da! da! da!

SÂNZIANA
Peste munți și peste ape
Veni-va ursitul meu,
Într-o noapte, să mă scape
De-nchisoare și de zmeu?

P ASĂREA: Da! da! da! da! da! Vine... vine...

SÂNZIANA: Vine Pepelea?...

P A SĂREA: Vine... vine... vine...

(Pe mare, în fund, se arată o barcă, cu pânzele umflate, și în barcă Pepelea. Barca dispare după stâncă.)

SÂNZIANA (zărind barca): Iată-l!... iată-l!... el e, vine!!!

SCENA IV

SÂNZIANA, ZMEUL

ZMEUL (cu mirare): Sânziana afară?
SÂNZIANA (aparte): O! Doamne, ce fericire! (Vrea să alerge.)
ZMEUL (sever): Sânziană, unde alergi?
SÂNZIANA: Zmeul?!
ZMEUL: Cum ai ieșit din palat? Pe unde?
SÂNZIANA: Pe ușă.

ZMEUL: Mă cătai pe mine?

SÂNZIANA: Ba nici am gândit.

ZMEUL: Sânziană, tot supărată ești pe mine, care mă usuc de dragoste?

SÂNZIANA (îi întoarce spatele): Iar începi cu ahturile. Dă-mi pace, nu mă mai ameți.

ZMEUL: Mă urăști?...

SÂNZIANA: Din toată inima.

ZMEUL: Dar ce ți-am greșit de nu mă poți suferi?

SÂNZIANA: Încă mă întrebi?... m-ai răpit din casa părintească... m-ai depărtat de lume, ai făcut nenorocirea mea... și-apoi te miri că-mi ești urât de moarte?

ZMEUL: Urât de moarte?... când vreau să te iau de soție?

SÂNZIANA: Eu, soția ta? Niciodată!

ZMEUL (mâniat): Așa? Ei bine, află că nu mai târziu decât mâine avem să ne cununăm... toate sunt gata... am poftit pe toți amicii și pe toate rudele mele.

SÂNZIANA: Frumoasă adunătură trebuie să fie, dacă-ți samănă...

Ha! ha! ha!...

ZMEUL: Râzi?... ai vreun gând ascuns... vrei să fugi?

SÂNZIANA: Vreau să scap de tine prin toate mijloacele, chiar de-a fi să mă arunc în mare.

ZMEUL: Ba te-ai arunca în brațele mele, nu în valuri, și, pentru mai bună siguranță, mergi în casă... am să te închid în turnul ăsta, de unde n-ai putea să-ți iei zborul.

SÂNZIANA: Așa crezi tu? (Aparte.) Bine c-a venit Pepelea.

ZMEUL: Așa... hai! (Vrea s-o apuce de braț.)

SÂNZIANA (respingându-l): Nu te atinge de mine. (Intră în palat. Zmeul închide poarta cu o cheie mare.)

ZMEUL (singur): Se face că-i mândioasă?... dar cine o crede?... Când a vedea mâine rochia de nuntă și beteala, o să zburde. Cu toate acestea (arată cheia.), paza bună nu strică... Acum hai în pădure să cărăm lemne pentru ospățul cununiei. Ha! ha! ha! Bieții Pârlea și Lăcustă doboară la copaci, fără a ști că pe unul am să-l pun în frigare și pe celalalt am să-l fierb în căldare. Ce chef!... ce chef! (Pleacă spre dreapta.)

SCENA V

ZMEUL, PEPELEA (vine de după stâncă)

PEPELEA: Bine am găsit, zmeule!

ZMEUL: Ce? un pământean aicea? de unde?

PEPELEA: Din lume.

ZMEUL: Cum ai intrat în împărăția mea?

PEPELEA: Cum se intră.

ZMEUL: Și cine ești tu?

PEPELEA: Feciorul tătăne-meu.

ZMEUL: Și ce cați aicea?

PEPELEA: Te cat pe tine, ca să ne prindem împreună frați de cruce... cum e datina vitejilor.

ZMEUL: Tu cu mine? pretenția ți-e gogonată... dar ești tu în stare să-ți măsoari puterile cu ale mele?

PEPELEA: Vom cerca... nu căta că-s mic; te-am mai învins o dată.

ZMEUL: Unde? când? minciuni!

PEPELEA: Adă-ți aminte... eu te-am alungat din palatul lui Pa- pură-Împărat.

ZMEUL: Tu?... bine că te-am prins în mâinile mele, să mă răzbun... vino la luptă.

PEPELEA: Bucuros... care a dovedi va fi stăpân pe viața celuiilalt.

ZMEUL: Se înțelege... am să te strâng în brațe, până ți-a ieși sufletul.

PEPELEA: Și eu pe tine, până ți-a ieși limba de-un cot.

ZMEUL: Mare ți-e lauda. Vină!

PEPELEA: Ține-te bine, zmeule.

(Se apucă brățiș la trântă, se opintesc și cată să se răstoarne unul pe altul.)

ZMEUL (strângându-l): Îți place așa?

PEPELEA (aparte): Bată-l crucea, că rău mă strânge!

ZMEUL: Ce-ai holbat ochii la cer?

PEPELEA: Cat să văd în care nor să te azvârl.

ZMEUL: Să mă azvârli în nori? (Aparte.) Ăsta-i dracul.

PEPELEA: Nu te da, zmeule, acu-i acu, una, două...

ZMEUL: Stai! ești viteaz cât și mine... mă prind frate cu tine... și te poftesc la nunta mea.

PEPELEA: Pe când?

ZMEUL: Pe mâine.

PEPELEA: Cu cine?

ZMEUL: Cu Sânziana! O să facem prânz mare, o să avem și doi domni la masă.

PEPELEA: Care și care?

ZMEUL: Pârlea-Vodă și Lăcustă-Vodă... mi i-a adus peșcheș Statu- Palmă.

PEPELEA: Peșcheș?

ZMEUL: Dar; aș fi preferat căprioare... dar cred c-or fi buni cu tarhon și cu ardei.

PEPELEA: Vrei să-i mănânci? Încalte destul de grași sunt?

ZMEUL: Unu-i plinuț, celălalt slăbuț, dar împănându-i cu slănină...

PEPELEA: Vor fi de minune?

ZMEUL: Acum, fiindcă ești oaspele meu... spune-mi cum te cheamă?

PEPELEA (repede): Tot am zis c-am zis c-oi zice, dac-oi zice, tot oi zice, ca să zic c-am zis c-oi zice!

ZMEUL: Ciudat nume... cine ți l-a dat?

PEPELEA: Nașul meu, care se cheamă: Rotofei de tei pe miriște de mei.

ZMEUL: O fi fost de neam mare?

PEPELEA: Se rudea cu Capra calcă-n piatră, piatra crapă-n patru.

ZMEUL: Destul... ziua trece și noi o pierdem cu vorba; cred că mi-i ajuta la pregătirile nunții.

PEPELEA: Bucuros, ce-i de făcut?

ZMEUL: Deocamdată, cară polobocul ăsta după casă, la găinărie.

PEPELEA: Cu ce să-l car?

ZMEUL: Cu spinarea, cum fac eu.

PEPELEA: Bine; numai unul?... aș vrea să duc două odată.

ZMEUL (aparte): Zdravăn e! (Tare.) Mâine îi căra zece, acum, la treabă... te las, îți pregătește fălcile, pe mâine... Eu mă duc în pădure să aduc lemne... o să facem guleai. (Iese în dreapta.) Ce chef! Ce chef!

PEPELEA (singur): S-a dus; cum să întâlnesc pe Sânziana?... Unde să fie?... În palat?... (Merge la ușa palatului.) Ușa-i închisă cu șapte broaște... să-i dau de știre cu fluierul. (Sună din el. Sânziana apare la fereastra de sus a turnului.)

SCENA VI

PEPELEA și SÂNZIANA

SÂNZIANA: Pepeleo... Pepeleo!

PEPELEA (văzând-o): Iat-o! Iat-o... ea-i! Sânziană! Tu ești? Tu ești?

SÂNZIANA: Eu, Pepeleo, roabă și foarte nenorocită!... vrea zmeul să mă silească a mă cununa cu dânsul... Să nu mă lași, Pepeleo!

PEPELEA: N-ai grijă, iubito... am venit înadins ca să te scap... Poți ieși la noapte din palat?

SÂNZIANA: Ba nu, zmeul mă închide în turn... dacă ai avea iarba fierului, ai putea să sfărâmi broaștele.

PEPELEA: N-am nevoie de iarba fierului... dar spune-mi ce face zmeul după ce te-nchide?

SÂNZIANA: Mănâncă, bea, se-mbată și doarme dus.

PEPELEA: Minunat!... Să fii deșteaptă astă noapte.

SÂNZIANA: Ah! Pepeleo!... de m-ai scăpa de-aice, te-oi iubi toată viața mea... ia seama, vine zmeul. (Dispare.)

PEPELEA (singur, ia hârlețul de lângă fântână și începe a săpa împrejurul ei, cântând):

Cine sapă Dă de apă
Și s-adapă Pân' ce crapă.

SCENA VII

PEPELEA, ZMEUL, PÂRLEA, LĂCUSTĂ

(Pârlea și Lăcustă intră purtând pe umeri un stejar lung și gros. Ei cad pe brânci sub greutatea copacului.)

ZMEUL: Hai, leneșilor, mai iute, mai cu inimă; duceți stejarul în lemnărie.

LĂCUSTĂ: Aoleo... aoleo, nu mai pot.

PÂRLEA: Nici eu, sunt turtit.

LĂCUSTĂ: Sunt spetit.

PÂRLEA: Sunt șoldit!

LĂCUSTĂ: Sunt murit!

ZMEUL: Ian privește, mișeii, nu-s în stare să ducă un stejar în spate, ei doi.

PÂRLEA (sculându-se): Ducă-l cine-i zmeu sau vită... noi suntem de-o altă făptură.

ZMEUL: Ba de-o altă friptură.

PÂRLEA: Ce friptură... cum friptură? eu, friptură?

ZMEUL: Tu... stejarul ăsta are să te rumenească pe tine-n fri-gare... și pe Lăcustă să-l fiarbă-n căldare.

LĂCUSTĂ: Ce căldare, cum căldare... eu, în căldare?

ZMEUL: Așa; nu vreți să duceți copacii în bucătărie?

PÂRLEA: Ți-am declarat-o catolicește: non possumus.

ZMEUL: Bine, vă veți căi în curând de întetșarea voastră. (Se apro-pie de copac.)

PÂRLEA: Ce zici tu, Lăcustă, te-ai căi?

LĂCUSTĂ: Ba nici gândesc; bine c-am scăpat nestricați și frumoși.

ZMEUL: Poftim... o surcea de lemn, și ei nu au curajul să o care, mișeii!

LĂCUSTĂ: Auzi, vere, cică-i surcea gojgogea stejar!

PÂRLEA: Nu te potrivii, vere, lasă-l să bodogănească.

ZMEUL: Să-l duc tot eu în bucătărie... Haide. (Ridică copacul subțioară și pleacă.)

PÂRLEA: Bre... ian privește, a ridicat copacul subțioară... zdravăn e, bată-l codrul!

LĂCUSTĂ: Să juri că merge la Șosea cu bețișorul în mână, ca un coșcodan.

PÂRLEA: Ducă-se călare pe el, până s-o lovi de toarta pământului.

ZMEUL (ieșind): Răbdare, răbdare până mâine.

PÂRLEA (înaintând): Ce-a spus?

LĂCUSTĂ: Ce-a zis?

PEPELEA (ieșind după fântână): A zis că o să vă facă bucate.

LĂCUSTĂ: Ce vād? Pepelea?

PEPELEA: Eu... Zmeul m-a poftit la masă.

PÂRLEA: Cum, și tu ai să mânânci din noi?

ZMEUL (revenind): Hei! Tot voi zice, umput-ai poloboacele?... Ce faci acolo cu hârlețul?

PEPELEA: Sap puțul primprejur.

ZMEUL: Pentru ce?

PEPELEA: Să vezi, frate zmeule; am chitit așa, decât să cărăm apă cu poloboacele, mai nimerit ar fi să iau puțul în spinare... și să-l duc în bucătărie, odată pentru totdeauna.

ZMEUL (uimit, aparte): Bree!... adineoarea căta să mă azvâlă-n nori, ș-acum vrea să-mi care puțul?... Grozav om și primejdios!... Trebuie numaidecât să mă dezbar de el. (Stă pe gânduri.)

LĂCUSTĂ (lui Pârlea): Gogonată-i.

PÂRLEA: Nu încape pe ușă.

PEPELEA: Hei, puneți mâna cu toții să scoatem puțul din pământ și mi-l așezați pe spate; dar, luați bine seama, nu cu gura-n jos; odată — una, două!

ZMEUL: Nu!... Pepeleo dragă, nu te osteni, lasă puțul la locul lui, e deprins din copilărie a sta aici.

PEPELEA (azvârle hârlețul): Fie cum vrei, eu cătam să te îndatorez.

ZMEUL (strângându-i mâna): Mulțumesc, frățioare.

(Pepelea dă un răcnet de durere.)

ZMEUL: Ce este?

PEPELEA: Am crezut că ți-am frânt mâna, strângând-o într-a mea.

ZMEUL (aparte): E primejdios! (Tare.) Dar începe a înnopta. (Lui Pârlea și Lăcustă.) Intrați la culcuș în turn, voi doi; cât pentru tine, frate Pepeleo... n-am unde să te adăpostesc; culcă-te coala, lângă fântână, la răcoare; și dormi întruna până dimineața.

PEPELEA: Las' pe mine.

ZMEUL: Deci, noapte bună.

PEPELEA: Visuri cornorate!...

ZMEUL (urmând pe Pârlea și Lăcustă, care intră în palat, zice aparte): Cum o adormi, am să vin să-l ciomăgesc, până l-oi ucide. (Iese.)

PEPELEA: Zmeul are vrun gând rău cu mine; să mă prefac că dorm... Unde să mă culc? Ha! pe trunchiul ăsta, dar să-mi pun fluierul pe piept, ca un scut.

(Se întinde pe trunchiul de lângă puț, se acoperă cu mantaua și-și afundă pălăria pe cap, încât nu se mai cunoaște.)

SCENA VIII

PEPELEA și SÂNZIANA

(ea se ivește la fereastra de sus a turnului)

SÂNZIANA: Pepeleo! PEPELEA: Sânziană!

SÂNZIANA: Fugim?... Zmeul a intrat în casă, sunt cu nerăbdare să ies din turn.

PEPELEA: Fii liniștită și fă-te că dormi... Ți-oi da de știre când a veni momentul.

SCENA IX

PEPELEA, SÂNZIANA, PÂRLEA, LĂCUSTĂ

LĂCUSTĂ (la fereastra de jos a turnului): Iată-ne iar în pușcărie.

PÂRLEA: Mai bine aici, decât în frigare și în căldare.

LĂCUSTĂ (oțărându-se): Brrr.... Pârleo, nu zărești pe Pepelea?

PÂRLEA: Pare-mi-se că doarme, colo, lângă puț.

LĂCUSTĂ: N-ar putea el să ne scape?

PÂRLEA: Taci, aud zmeul.

LĂCUSTĂ: Vine să ne taie de pe-acum. Brr...

PÂRLEA: Taci!... nu tot bârâi, că bârâi și eu.

SCENA X

Aceiași, ZMEUL

ZMEUL (iese încet din palat, armat cu buzduganul, tainic): Doarme! (Încet.) Frate, frățioare... Nu răspunde... a adormit... acu-i vremea să-i turtesc tidva cu buzduganul. (Se apropie de Pepelea pe vârful picioarelor și lovește în trunchi cu buzduganul.) Na, una; l-am amețit... să-i mai dau vreo câteva (lovește), două, trei, patru; tare căpățână!...

LĂCUSTĂ: Ce face zmeul dracului?... în cine bate cu buzduganul?

PÂRLEA: În bietul Pepelea.

LĂCUSTĂ: L-o fi ucis hoțul.

PÂRLEA: Cel puțin i-a făcut scâfârlia numai țândări.

ZMEUL: De-acum cred că-i ajunge... nu mișcă... L-am ucis!...m-am dezbărat de el. (Pleacă și iar se întoarce.) Dar tot să-i mai trag una, drept adălmaș. (Mai lovește încă o dată; buzduganul se sfărâmă.) Na! mi-am frânt buzduganul, arma mea cea mai puternică!... ce fac eu acum fără ea, dar fie! încălce l-am ucis... Ce chef!, ce chef!... Hai de-acum la culcare. (Intră în palat.)

LĂCUSTĂ: Sărmanul Pepelea!

PÂRLEA: Parapanghelos de-acum.

LĂCUSTĂ: Ba iaca învie, învie!... mare minune!

(Pepelea se mișcă și se ridică.)

LĂCUSTĂ: Pepeleo...

PEPELEA: Cine mă cheamă?...

LĂCUSTĂ: N-ai pierit?...

PEPELEA: Nu cred... am dormit dus.

LĂCUSTĂ: Dar n-ai simțit nimic prin somn?

PEPELEA: Ba, parcă m-au pișcat niște țânțari.

LĂCUSTĂ -PÂRLEA: Breee! breee! bree! bree!

(A înnoptat; cer cu stele.)

PEPELEA (sculându-se): Groaznic m-a ciomăgit fratele meu de cruce! noroc c-a lovit în fluier... dar încălce și-a frânt buzduganul... minunat!... o armă mai puțin în mâinile lui... oare ce face el acum?... s-a culcat?... a adormit?... (Se apropie de poarta palatului și ascultă. Se aude un horăit grozav înăuntru.) Doarme butuc... și horăiește ca o moară stricată... acu-i vremea de scăpat pe Sânziana și pe bieții voie-vozi, să le dau semn.

PEPELEA

(Cuartet)

Sânziană, te deșteaptă,

Eu te chem la sânul meu.

Al tău mire te așteaptă

Să te scape-acum de zmeu.

SÂNZIANA (ivindu-se la fereastră)

Ah! Pepeleo, sunt deșteaptă

Ca și viul dor al meu.

A mea inimă așteaptă

Ca să zbor la sânul tău.

PÂRLEA și LĂCUSTĂ (la fereastra de jos)

Groază-n mine se deșteaptă,

Mă frământ-amar și greu.

Moartea crudă ne așteaptă

În căldarea celui zmeu.

PEPELEA

Am călcat, venind la tine,
Peste nouă țări și mări.

SÂNZIANA

Am răbdat, gândind la tine,
Mii și mii de supărări.

PEPELEA

Dar acum soarta surâde,
Raiul dulce se deschide.

SÂNZIANA

Orișunde-oi fi cu tine
Va fi raiul pentru mine.

(Împreună.)

PEPELEA

Sânziană, mă așteaptă
Să te scap de crudul zmeu...

SÂNZIANA

A mea inimă așteaptă
Ca să zbor la sânul tău.

PÂRLEA și LĂCUSTĂ

Moartea crudă ne așteaptă
La ospățul celui zmeu.

PEPELEA: Zmeul e beat de somn... sunteți gata?

SÂNZIANA: Gata.

LĂCUSTĂ: Dar cum ieșim din turn?

PEPELEA: Feriți-vă, c-am să deschid turnul prin farmecul fluieru- lui meu. (Pepelea sună din fluier; fațada turnului se prăbușește, formând o scară. Sânziana se coboară, Pârlea și Lăcustă ies pe sub scară.)

SÂNZIANA (sus, în capul scării): Pepeleo!

PEPELEA (coborând-o): Sânziană, cobori iute.

SÂNZIANA (coborând, se aruncă în brațele lui Pepelea): A! scumpul meu mire!

PEPELEA: Scumpa mea mireasă!

LĂCUSTĂ (îmbrățișând pe Pepelea): A! scumpul nostru liberator!

PEPELEA: Nu-i vreme de pierdut... la fugă, barca ne așteaptă după stâncă... Hai!

PÂRLEA: Hai!... și tu, locaș afurisit, să cadă trăsnetele pe tine, să te macini ca mălaiul... să te...

LĂCUSTĂ: Lasă blestemurile pe altă dată... acum, la sănătoasa.

(Fug toți patru și dispar după stâncă.)

SCENA XI

ZMEUL (iese somnoros)

ZMEUL: Pare că am auzit un vuiet neobicinuit? am simțit ca un cutremur, care m-a trezit... s-a fi prăbușit vreo stâncă în mare? ce văd?... turnul e deschis?... o scară?... Sânziana a fugit?... cum?... și

Pârlea, și Lăcustă?... încotro au apucat? spre pădure, negreșit... o! de i-aș prinde, am să-i mănânc de vii. (Aleargă spre pădure.)

(O auroră boreală se arată pe cer. La lumina ei se zărește o barcă lunecând pe mare; în ea se află Pepelea, Sânziana, Pârlea și Lăcustă.)

TUSPATRU (cântă)

Pe-ale mării blânde valuri,
Barcă mică, zbori departe.

ZMEUL (oprindu-se):

Ce aud?

Și de-aceste crunte maluri

Cu grăbire ne desparte.

(Barca se depărtează spre orizont.)

ZMEUL (oprindu-se): Ce văd?... Sânziana cu ucisul meu? unde-i buzduganul, să-l azvârl în ei? (Se împedecă de el, rupt jos.) Iată-l, e frânt! (Turbat de mânie.) A!... Cum să-i prind, aripile, aripile... cu ele să-i ajung din zbor. (Intră repede în palat și iese în curând cu aripi aninate de umeri.)

ARIE PE MARE

Am scăpat, o! veselie,

Și de zmeu, și de robie!

ZMEUL: Ba n-ați scăpat, o să mă reped ca un vultur de sus de pe stâncă. (Pleacă spre stâncă.)

(Stânca se deschide și Zâna-Lacului apare sub o arcadă luminoasă.)

SCENA XII

ZMEUL, ZÂNA-LACULUI

ZÂNA: Stai pe loc, iasmă infernală!... Tu, care ți-ai frânt buzduganul; cadă și aripile tale!

(Aripile zmeului cad de pe umerii lui.)

ZMEUL (c-un răcnet de desperare): A!... Zâna-Lacului! sunt pierdut!... (Cade leșinat.)

(Sfârșitul actului I V.)

ACTUL V

Teatrul reprezintă imperiul Iernii... munți de gheață, brazi încărcați de chindie.

SCENA I

GENII DE IARNĂ

(Toți sunt albi și-naripați; se joacă pe gheață, patinând.)

COR

Ce dulce viață!
În acest loc
Nu e verdeață,
Nu e nici foc;
Ci numai gheață

Și numai ceață; Viscol și ger,
Pe câmp și-n cer.
Toată suflarea Piere sub vânt,
Chiar însași marea

Pare-un mormânt;
Dar noi ferice
Trăim aice,
Jucăm, cântăm,
Ne desfătăm.

SCENA II

GENII, CRIVĂȚUL

CRIVĂȚUL: Genii nemernici, voi jucați, și imperiul Iernii se află în pericol de topire!

UN GENIU: Cum? Ce? Cum, dnule Crivăț?

CRIVĂȚUL: Iarna, grațioasa noastră împărăteasă, care avea să fie încoronată chiar astăzi...

GENIUL: A pățit ceva?

CRIVĂȚUL: Iarna, frumoasa copilă a Nordului, care avea să-și aleagă chiar astăzi un mire...

GENII: Ce-a pățit?

CRIVĂȚUL: Iarna, care, pe cât era de încântătoare, părea a fi rece și nesimțitoare...

GENII: Ei!... Ce i s-a întâmplat?

CRIVĂȚUL: S-a dat în dragoste cu Prier, domnul Verdeții, și astă noapte a spălat putina din palat cu el.

GENII: A fugit?

CRIVĂȚUL: Fugit! (În taină.) Dar să rămâie între noi... să nu afle poporul.

GENII: O!...

CRIVĂȚUL: A abandonat tronul, bunătate de tron, durat numai din sloiuri de gheață!... Ce nebunie!... unde a găsi o climă mai plăcută decât aice... o țară mai dragălașă decât a noastră, unde foiesc urșii cei albi?

GENIUL II: Ei bine, ce ne facem?

CRIVĂȚUL: Să ne cătăm o altă împărăteasă, căci în imperiul Iernii nu pot domni decât femeile; și, după datinile strămoșești, împărăteasa trebuie să fie frumoasă, albă și, mai cu seamă, rece ca gheața... Dar unde să o găsim?

TOȚI: Unde... unde?

CRIVĂȚUL: Voi, care-ați cutreierat lumea, n-ați întâlnit vreo fată cu inima de gheață?

GENIUL I: Să vezi, dnule Crivăț... am fost mai an la București...

CRIVĂȚUL: Și...?

GENIUL: Și am găsit una, numai una, însă...

CRIVĂȚUL: Însă...

GENIUL: Cum a dat cu ochii de-un roșior, s-a topit...

CRIVĂȚUL: Nu mă îndoiesc... Roșiorii sunt para focului... dar ce s-aude? Ian priviți... prin văzduh trece un zmeu călare.

(Zmeul trece prin văzduh.)

SCENA III

Aceiași, ZMEUL

TOTI (cu grijă): Zmeul!

CRIVĂȚUL: Întâia dată el calcă pe locurile acestea. Oare ce caută el pe la noi?

ZMEUL (intrând): Caut ajutor și răzbunare!

CRIVĂȚUL: Ajutor?

ZMEUL: Da! ați auzit de șotiile ce-am pățit?

GENII: Ai pățit șotii? Spune-le, să râdem și noi.

ZMEUL (posomorât): Să râdeți?

GENII (speriați): Ba-ba-ba-ba-ba, să-să-să plângem.

ZMEUL: Ascultați dar... am răpit pe Sânziana, fata lui Papură-Împărat, și, când să mă bucur de prada mea, vine un hoț și mi-o fură ca din palmă. (Furios.) Pricepeți așa obrăznicie?

GENII (tremurând): Prie-prie-prie... pri-ce-ce-ce-cepem.

ZMEUL: Sânziana cu hoțul ei și cu alți doi pământeni, doi năuci, anume Pârlea-Vodă și cu Lăcustă-Vodă, care-i întovărășesc, umblă acum rătăciți pe fața pământului, fără a putea nimeri la împărăția lui Papură... ei au ajuns până aicea și i-am zărit călcând peste hotar... mergeți de le ieșiți înainte, îi prindeți și-i schimbați în sloiuri de gheață.

CRIVĂȚUL: Pe toți, și chiar pe Sânziana?

ZMEUL: Ba pe dânsa nu... ea-i frumoasă și albă cât împărăteasa voastră, păcat numai că-i așa de rece în privirea mea. (Stă gânditor.)

CRIVĂȚUL (către genii, încet): Ați auzit?... frumoasă, albă și rece... tocmai ce ne trebuie nouă; poate că... cine știe? ne vine o împărăteasă nouă!...

ZMEUL: Vreți să-mi dați ajutorul ce vă cer?

CRIVĂȚUL: Vrem.

ZMEUL: Hai dar să le ieșim în cale și să-i robim, dar trebuie să vă dau de știre că hoțul are un fluier fermecat, prin care învinge tot... Voi, cu suflarea voastră, faceți să înghețe aerul din el, ca să nu mai poată scoate nici un sunet... astfel vom căpăta izbânda.

CRIVĂȚUL: Prea bine, însă ai uitat să ne spui numele hoțului.

ZMEUL: El se cheamă... Tot oi zice c-am zis c-oi zice...

CRIVĂȚUL: Ce-ai zis?

ZMEUL: Ducă-se dracului, l-am uitat... Hai.

(Ies cu toții prin dreapta, cântând repriza corului.)

SCENA IV

LĂCUSTĂ- VODĂ

LĂCUSTĂ (intră prin stânga, tremurând de frig, sărind și alunecând la tot pasul): Brrr... frig e!... rău mă strânge-n spete. (Alunecă.) Na! cât pe-aci să cad alivanta... prin ce locuri afurisite m-a adus naiba. Brrr!... aici o fi-nghețând și ouăle corbului... să nu stau în loc, să mă sleiesc... (Sare și lunecă.) Ține bine... măi, da ghețuș e!... de când am scăpat din ghearele și din căldarea zmeului, am umblat hai-hui prin toate colțurile lumii, împreună cu Sânziana, cu Pepelea și cu vărul meu Pârlea, fără a da de împărăția lui Papură... Brrr... Am ajuns, în sfârșit, la marea înghețată. Brrr, simt că îngheț ca dânsa. (Sare.) Am lăsat în urmă pe tovarășii mei și am rupt-o de-a fuga înainte, doar m-oi încălzi cu mișcarea... aș... (Tremură.) Iaca, mă schimb în sloi... mă prefac în înghețată de Lăcustă... la fugă... (Vrea să alerge, dar alunecă și cade.) Aoleo! (Un urs alb se coboară de pe deal în scenă.) Vai de mine!... ce se coboară spre mine?... un urs alb?... aoleo!... să mă fac că-s mort, ca să nu mă mănânce. (Stă neclintit jos. Ursul se apropie de el și-l miroase, îl întoarce cu labele, apoi se pune cu șezutul pe el, mormăind.) S-a pus turcește pe burta mea... greu e, mânca-l-ar câinii, dar încăltea mă

încălzește cu blana lui. (Ursul se uită la dânsul. Lăcustă închide ochii și se face mort.) Hei!... de-aș putea să-i spintec cojocul... am cuțitul la brâu... Ian să-ncerc... (Scoate cuțitul și, când vrea să lovească, ursul se uită la el, el se oprește, apoi zice:) Și-a-ntors spatele; acu-i vremea. (Înfige cuțitul în șalele ursului, care sare mugind și se depărtează.) Pare- mi-se că l-am înțepat, dar nu l-am ucis... (Speriat.) Nu, nu... iaca, dihania fuge... am scăpat! (Sare în picioare și fuge lunecând în dreapta.) Am scăpat!... am scăpat! (Jocă de bucurie. În acest moment intră Pârlea, alungând furios câțiva genii care traversează scena, speriați.)

SCENA V

PÂRLEA, LĂCUSTĂ

PÂRLEA (dând cu sabia în dreapta și-n stânga prin văzduh): Na! na! na! na și ție, na și ție, na și ție! Luptă cu Pârlea vă trebuie?... Na, na, na!

LĂCUSTĂ: Ho! vere Pârleo, oprește, pune piedică.

PÂRLEA: Câți am ucis?... Pe toți?

LĂCUSTĂ: N-au rămas nici de sămânță... dar ce-ai pățit, ce te-a apucat?

PÂRLEA: După ce-ai fugit și ne-ai lăsat, ne-au atacat o ceată de dihanii albe, care voiau să răpească pe Sânziana... M-am făcut foc și le-am luat la goană pân-aici, precum ai văzut.

LĂCUSTĂ: Dar Sânziana ce-a devenit? A! vere, nu-i galant din partea ta.

PÂRLEA: Ea o știe!

LĂCUSTĂ: Cum? Ai abandonat pe Sânziana?

PÂRLEA: Dec!... Dar tu ce-ai făcut?... Nu ne-ai abandonat pe toți?

LĂCUSTĂ: Nu-i vorba de mine... mie mi-era frig, am fugit ca să mă încălzesc.

PÂRLEA (începând a tremura de frig): Și te-ai încălzit?

LĂCUSTĂ (tremurând): Ba! Ba! Ba!... am devenit gazda fiorului și a guturaiului. (Strănută.)

PÂRLEA: Și eu tij... (Strănută.)

AMÂNDOI: Să vă fie de bine.

LĂCUSTĂ: Pârleo!

PÂRLEA: Lăcustă!

LĂCUSTĂ: Stai, iaca-ți îngheață nasul.

PÂRLEA: Și ție o ureche.

LĂCUSTĂ: Să ne frecăm iute cu zăpadă... asta-i leacul. (Iau zăpadă și se freacă unul pe altul.)

AMÂNDOI: Vârtos... vârtos...

PÂRLEA: S-a roșit?...

LĂCUSTĂ: Cât un patriot... dar urechea mea?

PÂRLEA: Cât alt patriot... le-am scăpat de degerat.

LĂCUSTĂ: Ian privește... ba nu... iar se-nălbește, încă o frecătură.

PÂRLEA: Destul, vere, că l-ai jupuit de piele.

LĂCUSTĂ: Ah! Ah!... vere, viață-i asta?

PÂRLEA: Viață, dar proastă... începe a-mi fi somn.

LĂCUSTĂ: Și mie, dar să nu adormi că mori.

PÂRLEA: Apoi ce să facem?

LĂCUSTĂ: Să ne dăm pe gheață, ca să ne întreținem circulațiunea sângelui.

PÂRLEA: Fie și așa.

(Se dau pe gheață.)

SCENA VI

Aceiași, CRIVĂȚUL (se oprește pe-o movilă de omăt)

CRIVĂȚUL: Vivat!... Am prins pe Sânziana... am dus-o la pala- tul Iernii și, prin vrăjirea soției mele, Promoroaca, am schimbat-o la față de samana acum întocmai cu împărăteasa noastră cea fugară... În curând are să vie aicea Sânziana, pentru ca să fie încoronată... iaca, cortegiul se înaintează.

(Marș la orchestră, cortegiul intră.)

PÂRLEA (oprindu-se): Ce s-aude?

LĂCUSTĂ: O fi vreo nuntă de urși albi.

PÂRLEA: Vin colea, să o privim.

LĂCUSTĂ: Și să fim gata de fugă... Te-ai mai încălzit?

PÂRLEA: M-am!...

(În sunetul unui marș fantastic, intră din dreapta dignitarii imperiului Iernii, în haine albe blănite și cu mitre de gheață. După dâșii, un car de argint, tras de doi urși albi. Pe car se găsește Sânziana, purtând o mantie albă de stofă argintie și un vâl subțire pe obraz. Genii mulți înconjură carul. Poporul urmează în co- joace... Carul se oprește în mijlocul scenei.)

SCENA VII

PÂRLEA, LĂCUSTĂ, SÂNZIANA, CRIVĂȚUL, GENII, CORTEGIUL

COR

Vivat falnica regină,
Dulce ca o zi senină,
Mândră ca o lună plină
Și cu inima virgină.

PÂRLEA

O! ce minune încântătoare!

LĂCUSTĂ

N-am văzut alta ca ea sub soare.

AMÂNDOI

Simt pentru dânsa amor ș-amoare.

SÂNZIANA (în parte):

Bietul Pepelea, unde-o fi oare?

COR UL

Vivat falnica regină etc.

CRIVĂȚUL (prezentând o coroană de briliant)

Regină strălucită!

Poporu-n fericire

Ți-oferă azi coroana, rugându-te uimit

Ca să-ți alegi un mire

Viteaz, frumos, iubit.

SÂNZIANA (încoronându-se)

Coroana pe-a mea frunte o pun azi fericită. (Aparte.)

Dar ce simt? sub coroană un frig cumplit m-a prins.

În inima-mi răcită

Tot focul, vai! s-a stins!

CORUL

Vivat falnica regină,
Dulce ca o zi senină,
Mândră ca o lună plină
Și cu inima virgină.

POPORUL: Ura!... trăiască împărăteasa noastră!

PÂRLEA: Frumoasă-i, Lăcustă... încep a mă înfierbânta.

LĂCUSTĂ: Noroc de tine!

CRIVĂȚUL: Locuitori din împărăția Iernii, se face vouă știut că astăzi împărăteasa noastră, urmând datinilor strămoșești, are să-și aleagă un mire... Acel care sărutând-o pe frunte nu va fi cuprins de frigul morții va ocupa tronul alături de frumoasa lui soție.

PÂRLEA: Ce-au spus, vere, ai auzit?

LĂCUSTĂ: Auzit; taci.

CRIVĂȚUL: Care dintre voi aspiră la această fericire să se prezin- te. Am zis.

PÂRLEA -LĂCUSTĂ: Eu!

PÂRLEA: Cum?... și tu, vere Lăcustă?

LĂCUSTĂ: Iaca, ba nu, că mi-a fi rușine.

SÂNZIANA (în parte): Ce văd? Pârlea și Lăcustă!

PÂRLEA: Ce voluptate mă așteaptă!

LĂCUSTĂ: Ah! am s-o strâng în brațe, ca să mă-ncălzesc.

(Pârlea și Lăcustă pleacă cu brațele deschise, dar cu cât se-apropie de carul Iernii, ei se cuprind de fiori, picioa- rele li se înțepenesc, limba li se leagă.)

PÂRLEA

Mult o doresc.

LĂCUSTĂ ÎMPREUNĂ Mult îmi e dragă... Dar ce simțesc? Limba-mi se leagă.

CORUL Ei simt în piept

Fiori de gheață,

Nu calcă drept,

Rău o s-o pață.

PÂRLEA ȘI LĂCUSTĂ

Ah! simt în piept Fiori de gheață, Sunt eu deștept? Sunt oare-n viață?

PÂRLEA ȘI LĂCUSTĂ (lângă car, tremurând)

Plini de... de... foc

Mă-nchin ți... ție...

No... no... noroc

De-acum mi... mie!

(Unul de o parte și altul de altă parte întind buzele ca să sărute obrazul Sânzianei, dar pe loc rămân încremeniți, strigând:) Aoleo... îngheț!

CORUL

Au înghețat!

Iată-i zăpadă!

Sunt buni de dat

Urșilor pradă.

(Sunt amândoi luați pe sus și rezemați de avanscene.)

Aceiași, PEPELEA (intră alergând)

PEPELEA: Sânziană... Sânziană...

SÂNZIANA (în parte): Glasul lui Pepelea!

PEPELEA: Unde ești?... ah! iată-te. (Vrea să se apropie, poporul îl oprește.)

SÂNZIANA (aparte): Sărmanul!... de când port coroana asta de gheață... parcă nu mai simt nimic pentru el!

PEPELEA: Sânziană, nu-mi răspunzi?... O! în zadar, ești schimbată la față... eu te văd cu ochii sufletului... te recunosc.

SÂNZIANA (aparte): O, Doamne! Am ajuns rece ca iarna, inima mea nu mai bate!

PEPELEA: Sânziană! ești vrăjită... Eu sunt Pepelea, răspunde! (Se repede printre oameni.)

CRIVĂȚUL: Nenorocite!... uiți respectul ce datorești împărătesei și tulburi ceremonia cununiei?

PEPELEA: Cine se cunună, Sânziană?... cu cine?...

CRIVĂȚUL: Cu acel care o va săruta pe frunte și va avea noroc de-a nu muri înghețat pe loc.

PEPELEA: Eu vreau să-mi cerc norocul, chiar de-a fi să mor... tot mort sunt fără dânsa.

PEPELEA

(Duo)

Dulce-mpărăteasă,
Scumpa mea mireasă,
Eu sunt al tău mire
Cuprins de iubire.
Ah! îți adă-aminte
Că prin jurăminte
Legat sunt de tine,
Ca și tu de mine.

SÂNZIANA (în parte)

Sărmanul Pepele! de el rău îmi pare!

Că poate să moară dintr-o sărutare.

PEPELEA

N-am frică de moarte,
Nici de rele soarte,
Când inima-mi cere
Dulce mângâiere.
(Sânziana se coboară de pe car. Pepelea continuă.)
Dă-mi o sărutare
Plină de-nfocare,
Eu cu-a mea iubire
Zbor la nemurire.
(Strânge în brațe pe Sânziana și o sărută pe frunte.)

Coroana ei cade; atunci ea-și scoate vălul și apare sub figura ei.)

SÂNZIANA

Ah! în al meu suflet simt un dulce foc.

Iubesc, iubesc iară, iubesc... o! noroc!

TOȚI (cu mirare)

N-a înghețat! n-a murit!

El e mirele iubit!

SÂNZIANA ȘI PEPELEA (îmbrățișați)

Zi de fericire plină!

Împreună, cu uimire,

După-o viață mult senină,
Vom zbura la nemurire!

CORUL

Vivat falnică regină!
Vivat falnicul ei mire!
Aibă viața mult senină
Și domine-n strălucire!

Aceiași, ZMEUL

ZMEUL (vine repede și respinge pe Pepelea): În lături!

TOȚI: Zmeul!

ZMEUL: Sânziana-i a mea!... Și cine îndrăznește să vie să o smulgă din brațele mele. (Ridică pe Sânziana în brațe.)

SÂNZIANA: Pepeleo!

PEPELEA (scoțând fluierul): O! fluieraș, acum să-ți văd puterea. (Suflă din fluier, dar nu scoate nici un glas.) O! fluierașul e mut!

ZMEUL: Ha! ha! ha!... ți-a înghețat suflarea, Pepeleo!

PEPELEA: Ah! sunt pierdut!... Zână! Zână binefăcătoare, ajutor, ajutor!...

SCENA X

Aceiași, ZÂNA-LACULUI (apare pe movilă)

ZÂNA: Iată-mă, Pepeleo!

TOȚI: Zâna-Lacului!

ZÂNA: Zmeule, a sunat ora sfârșitului tău de pe lumea asta!

ZMEUL: Nu-mi pasă de tine... Sânziana-i talismanul meu... și calul ne așteaptă.

ZÂNA: Calul tău? privește! (Face un semn, calul trece prin aer.)

ZMEUL: Am rămas pe jos, dar fie!... rămân cu Sânziana pe pământ.

ZÂNA: Sânziana pe pământ... iar tu, zmeule, sub pământ... dispari!

ZMEUL (afundându-se): A! (Din locul unde dispare iese o pară de foc.)

TOȚI: A!...

CORUL A dispărut, Arzând în pară, Zmeul cumplit, Cumplita fiară!

SÂNZIANA ȘI PEPELEA

Ah! am scăpat

De cruda fiară,

În dulce trai

Reintru iară.

ZÂNA

TOȚI

Veți fi de-acum

Ferice iară,

Hai să vă duc

L-a voastră țară.

Haideți cu toți

În altă țară,

Unde-i cer blând

Și primăvară.

ZÂNA: La palatul lui Papură-Împărat! (Face un semn, toți pleacă, un nour se coboară de ascunde scena.)

SCENA XI

LĂCUSTĂ, PÂRLEA

LĂCUSTĂ (trezindu-se, strănută): A!... m-am dezghețat, unde mă aflu?... în nori?... m-am înălțat în nori?... dar ce zăresc colo?... om să fie?... nu se mișcă... (Se apropie de Pârlea.) Ciung să fie? Ba-i om!... e vărul Pârlea... Vere Pârleo! (Îl împinge.) Bocnă... sloi... a căzut sub zero! Vere Pârleo!... (Îl trage de nas.) trezește-te.

PÂRLEA (strănută): Ce-i?... cine mă cheamă? tu, vere Lăcustă?

LĂCUSTĂ: Eu și cu mine.

PÂRLEA (încă buimăcit): Sunteți doi? unde-i celălalt?

LĂCUSTĂ (căutând împrejur): Care?

PÂRLEA: Ai zis eu și cu mine... Tu și cu tine fac doi.

LĂCUSTĂ: Sărmanul! l-a balamucit gerul, aiurează.

PÂRLEA: Dar unde ne găsim, vere Lăcustă?

LĂCUSTĂ: Privește!... în nori!... hăt sus!...

PÂRLEA: În nori?... hăt sus? dar ce facem acum? unde-s ceilalți?

LĂCUSTĂ: Să te-ngrop, dacă știi.

PÂRLEA: Hai după dâșii, vere Lăcustă.

LĂCUSTĂ: Unde și pe unde?

PÂRLEA: Prin nori.

LĂCUSTĂ: Prin nori!... atâta ne mai trebuia!... Breee! Prin multe am trecut... dar prin nori... încă nu... N-am deprindere... mă umflă groaza, mă pătrunde umezeala.

PÂRLEA: Știi una, vere Lăcustă?

LĂCUSTĂ: Ba, zău, nici două.

PÂRLEA: Ai plămâni.

LĂCUSTĂ: Știi eu... nu mi-am făcut încă vizită domiciliară.

PÂRLEA: Hai să suflăm, vere, să-i risipim.

LĂCUSTĂ: Bucuros, numai de nu ne-or risipi ei pe noi.

PÂRLEA: Suflă vârtos.

LĂCUSTĂ: Iaca.

(Suflă amândoi peste nori, norii se risipesc, cortina se ridică.)

PÂRLEA: A!... i-am risipit.

LĂCUSTĂ: D-apoi ș-așa piepturi, parcă-s foi de ferar.

SCENA XII

Tot personalul piesei, afară de ZMEU și de ZÂNA-L ACUL U I (Schimbare. Când norii se împrăștie, teatrul reprezintă un parc plin de frumusețile primăverii. În fund, fațada palatului lui Papură; dinaintea palatului o largă terasă cu scări de marmură. Papură, înconjurat de curtea lui, stă pe terasă. Poporul, răspândit printre copaci, în mai multe grupuri. În sunetul unei simfonii, Zâna- Lacului ține pe Sânziana de mână, intră pe scenă din dreapta. Pepelea se găsește la stânga ei, în urma lor vin Pârlea și Lăcustă-Vodă, Păcală, Tândală, Crivățul, genii schimbați în haine de vară și purtând buchete cu flori; ei toți înaintează spre terasă.)

PAPURĂ: Precum v-am spus, curtenilor și voi, curtezanilor, de mai multe zile îmi țiuie urechea dreaptă... semn de veste bună!... și astă-noapte am visat pe Sânziana, sub forma unui bob sositor... Trebuie să vie... Dar ce vād?... Iat-o! iat-o!...

TOȚI: Iat-o!

(Sânziana și Pepelea, împreună cu Zâna-Lacului, se apropie de tron.)

PAPURĂ: Sânziana, copila mea, tu ești?

SÂNZIANA: Scumpul meu părinte! (Se aruncă în brațele lui Papură.)

PAPURĂ: Cine te-a scăpat de zmeu? Cine te-a readus în brațele mele?

SÂNZIANA: Mirele meu, Pepelea.

PEPELEA: Cu ajutorul generos al Zânei-Lacului.

PAPURĂ: Ce de treabă Zână!... îmi vine s-o sărut... mai vârtos că-i frumoasă coz.

ZÂNA: Maiestatea-ta... binecuvântează-ți copiii, căci binecuvântarea părinților face fericirea copiilor.

(Pepelea și Sânziana îngenunchează înaintea lui Papură.)

PAPURĂ (întinzând mâinile asupra capului lor): Norocul să fie vecinic cu voi, copiii mei!

TOȚI: Ura!...

CORUL FINAL Trăiască Sânziana, Minunea-mpărătească, Cu dragul ei Pepelea Ferice să domnească.

(Sfârșitul piesei)